

Regionaal
Veiligheidsplan
Oost-Brabant

Jaarverslag 2021

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2021 van ons Regionaal Veiligheidsplan 2019 – 2022. Vorig jaar constateerden we dat 2020 een memorabel jaar was. Thans kunnen we vaststellen dat ook 2021 een bijzonder jaar was. De coronacrisis ging in 2021 in alle hevigheid verder. Dit leidde er toe dat de regering zich genoodzaakt zag om per 23 januari 2021 een avondklok in te stellen. Dit leidde tot ernstige rellen in onder andere Eindhoven en 's-Hertogenbosch. De beelden van deze rellen schokten ons land. Ook de lockdowns aan het begin én aan het einde van 2021 hadden een grote impact op onze samenleving (en op de criminaliteitscijfers). Tegelijk was er ook goed nieuws: aan het begin van 2021 begon het vaccineren van de inwoners van ons land. Dit gaf velen de hoop dat er betere tijden zouden aankomen zonder angst voor een dodelijk virus. Tegelijk bleken vaccinaties ook een splijtzwam in onze samenleving die voor grote polarisatie zorgde. Vooral de tegenstanders van vaccinaties (en de coronamaatregelen) waren luidruchtig (en soms agressief) aanwezig in het publieke debat. Deze maatschappelijke onrust zagen we ook terug in een toename van het aantal demonstraties in onze steden. In 2018 was er bijvoorbeeld in Eindhoven nog maar 1 niet vooraf aangemelde demonstratie. In 2021 waren dat er al 52. Hoewel de vrijheid van meningsuiting vanzelfsprekend een groot goed is, kosten deze demonstraties (aangekondigd of niet) veel capaciteit bij de veiligheidspartners.

De avondklok en de lockdowns hebben ook invloed op de criminaliteitscijfers: het aantal misdrijven is in Oost-Brabant gedaald met 6,5%. Ook was er wederom een forse daling van het aantal woninginbraken (-17,5%) en diefstal van motorvoertuigen (- 32,6%). In dit Jaarverslag zien we opvallende dalingen en stijgingen van delicten die soms mede veroorzaakt zijn door de coronapandemie. Daarnaast zien we dat criminelen hun (ondermijnende) criminele activiteiten gewoon hebben doorgezet. De moord op Peter R. de Vries heeft wederom aangetoond dat we te maken hebben met nietsontziende criminelen die niet terugdeinzen voor zwaar geweld in de publieke ruimte. Het is derhalve voorbarig om op basis van een daling van het aantal geregistreerde misdrijven te concluderen dat het met de criminaliteit in onze regio de goede kant opgaat. Naast het feit dat er bij sommige vormen van criminaliteit sprake is van zogenaamde "dark numbers" (bijvoorbeeld bij mensenhandel of huiselijk geweld), moet geconcludeerd worden dat de cijfers betreffende cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit verder doorstijgen. In die zin is er sprake van een "crime change": minder criminaliteit in het fysieke domein (met uitzondering van o.a. huiselijk geweld) en meer criminaliteit in de digitale wereld.

Ook de toenemende discussie over de opvang van asielzoekers en de overlast die sommige groepen veroorzaken zorgt (lokaal) voor maatschappelijke onrust; de sluiting van het AZC in Overloon en het debat daarover in Budel/Cranendonck zijn tekenend.

Waar in 2020 nog veel werkzaamheden door corona voor bepaalde tijd nagenoeg tot stilstand kwamen, waren de verschillende veiligheidspartners in 2021 al weer meer gewend aan de situatie. Door digitaal vergaderen en thuiswerken zijn veel werkzaamheden toch gecontinueerd en is er door velen veel werk verzet. Ook dit jaar willen de

Colofon

Uitgave

Regionaal Bureau Integrale Veiligheid Oost-Brabant

In opdracht van: Regionaal Overleg Veiligheid Oost-Brabant

Opstellers:

Frank Hustin – Regionaal Beleidsadviseur

Ronny van Gerven – Regionaal Beleidsadviseur

Ger Scheffer – Adviseur Regioburgemeester

Datum

Versie 25 april 2022

Bronnen

Voor deze rapportage is gebruik gemaakt van gegevens aangeleverd door de gemeenten uit Oost-Brabant, de politie, het Openbaar Ministerie, het Actiecentrum Oost-Brabant, de TF-RIEC, de Belastingdienst, de Zorg- en Veiligheidshuizen, de Ketenregisseur Mensenhandel en het PVO Brabant-Zeeland.

Ieden van de Regionale Driehoek hun dank uitspreken aan al diegenen bij gemeenten, politie, Openbaar Ministerie, GGD, GHOR, Veiligheidsregio's, Zorg- en Veiligheids-huizen, Veilig Thuis, Taskforce-RIEC en vele andere organisaties die zich in 2021 hebben ingezet voor een veilig én gezond Oost-Brabant en hebben moeten werken onder soms zeer moeilijke omstandigheden. Bijzondere dank aan al diegenen die op straat geconfronteerd worden met (soms gewelddadig) anti-overheidssentiment. Deze politiefunctarissen of gemeentelijke handhavers hebben het vaak extra moeilijk en verdienen onze onvoorwaardelijke steun!

Het jaar 2022 is ook het laatste jaar van de RVP-periode die loopt van 2019 tot en met 2022. Een periode die gekenmerkt wordt door het coronavirus en opnieuw laat zien hoe onvoorspelbaar de toekomst is. Thans wordt de laatste hand gelegd aan het concept-Regionaal Veiligheidsplan 2023-2026 waarbij we terdege rekening moeten houden met deze onzekerheden en flexibel zullen moeten zijn qua onderwerpen, capaciteit en inzet. Zeker de capaciteit is bij veel partners schaars en slim samenwerken zal meer dan ooit noodzakelijk zijn.

Ten tijde van het opstellen van dit Jaarverslag leidt de inval van Rusland in Oekraïne tot afschuwelijke beelden uit Oost-Europa en een vluchtelingenstroom die Europa sinds het einde van de Tweede Wereldoorlog niet meer heeft gezien. Ook in Oost-Brabant zijn de gemeenten thans (in samenwerking met de Veiligheidsregio's) druk bezig met de opvang van vluchtelingen. Hoe deze oorlog verder zal verlopen en wat de verdere gevolgen zullen zijn, kan niemand voorspellen. Daarnaast is het spannend of we in het najaar onverhoopt weer te maken krijgen met een opleving van corona (eventueel met nieuwe varianten). Waarschijnlijk zullen we in 2023 wederom terugkijken op een memorabel jaar.

Oost-Brabant, d.d. 02 mei 2022

J.A. Jorritsma
Regioburgemeester

H.G.M. Rutgers
Hoofdofficier van Justitie

W.J.A. Paulissen
Politiechef

Inhoudsopgave

Leeswijzer	7
Samenvatting	8
1 Veilige woon- en leefomgeving	10
2 Georganiseerde ondermijnende criminaliteit	18
3 Maatschappelijke onrust, radicalisering n polarisatie:	25
4 Cybercrime en cybersecurity	29
5 Zorg en Veiligheid	32
Bijlage 1 Overzicht basisteams Oost-Brabant in 2021	36
Bijlage 2 Overzicht Programmaraden en (bestuurlijke) werkgroepen	37
Bijlage 3 Lijst met afkortingen	40

Leeswijzer

Het Regionaal Veiligheidsoverleg (ROV) heeft eind 2018 het Regionaal Veiligheidsplan (RVP) voor Oost-Brabant voor de periode 2019 – 2022 vastgesteld. In het RVP is een aantal ambities en uitgangspunten genoemd ten aanzien van het verbeteren van de veiligheid en leefbaarheid. Als vervolg op het RVP is een Regionale Ontwikkel Agenda (ROA) opgesteld. In het ROA is uitgewerkt wat nodig is om de gewenste resultaten, zoals verwoord in het RVP, te bereiken. Dit Jaarverslag geeft een overzicht van de activiteiten die de partners gezamenlijk hebben uitgevoerd ten behoeve van de veiligheid en leefbaarheid in Oost-Brabant met inachtneming van de doelstellingen uit het RVP en de ontwikkelacties uit het ROA.

Eind 2021 zijn de werkzaamheden opgestart voor het nieuwe Regionaal Veiligheidsplan 2023-2026. Bij de partners is een inventarisatie gedaan aangaande prioriteiten en behoeften. In het nieuwe RVP wordt vanzelfsprekend ook teruggekeken op de afgelopen beleidsperiode.

In het Jaarverslag 2020 werd al opgemerkt dat de uitbraak van de coronapandemie begin 2020 invloed heeft gehad op de criminaliteitscijfers. Ook in 2021 heeft corona (in diverse varianten) het leven (en de criminaliteitscijfers) beïnvloed. Dat maakt een vergelijking tussen de afgelopen jaren niet eenvoudig.

In het Jaarverslag zijn verschillende tabellen opgenomen waarbij middels de kleuren groen en rood is te zien of er sprake is van respectievelijk een daling of een stijging.

De kleuren rood en groen worden doorgaans geassocieerd met "slecht" en "goed". Bij een daling van het aantal woninginbraken (groen) en stijging van het aantal zaken cybercrime (rood) is het voor een ieder duidelijk wat positief is en wat als negatief wordt gezien. Bij bijvoorbeeld een daling van het aantal zaken VPT (groen) of een stijging van het aantal Bibob-zaken (rood) ligt dat echter al weer genuanceerder. Bij het bekijken van deze tabellen is het derhalve van belang om het verhaal achter de cijfers te kennen. Waar mogelijk is er duiding gegeven over de cijfers.

Ten slotte zijn er ter info nog drie bijlages toegevoegd: een bijlage met betrekking tot de samenstelling van de basisteams, een bijlage met de samenstelling van de Programmaraden en (bestuurlijke) werkgroepen en een bijlage met verklaringen voor de vele afkortingen die gebruikt worden in het veiligheidsdomein.

Samenvatting

Veilige woon- en leefomgeving

- ▲ Het gevoel van onveiligheid in de buurt lag bij de inwoners van Oost-Brabant in 2021 op 12,3% (2019 op 12,5%). Daarmee scoort onze regio beter dan gemiddeld (landelijk: 13,9%) en is het gevoel van veiligheid verbeterd in onze regio.
- ▲ Het slachtofferschap (dus het aantal inwoners dat zegt slachtoffer te zijn geweest van criminaliteit) is gestegen: van 11,7% in 2019 naar 14,6% in 2021. Deze cijfers zijn nog wel beter dan de landelijke cijfers: 13,7% in 2019 naar 17,1% in 2021.
- ▼ Het aantal misdrijven is in Oost-Brabant gedaald met 6,5%.
- ▼ Forse daling van het aantal woninginbraken (-17,5%) en diefstal van motorvoertuigen (-32,6%).
- ▼ Ook minder geweldsdelicten (openlijk geweld, bedreiging en mishandeling): daling van 11,4%
- ▲ Stijging van zedenmisdrijven (+19,1%) en (pogingen van) moord en doodslag (+14,1%).
- ▲ Ook meer verkeersongevallen (+8,8%) en rijden onder invloed (+27,8%).
- ▼ Meldingen jeugdoverlast licht gedaald met 5,2% (vorig jaar nog een stijging van 97%).
- ▲ Incidenten met drank- en drugs-overlast licht gestegen: 5,3%.
- ▶ Corona (en de maatregelen zoals avondklok en lockdowns) heeft ook in 2021 invloed gehad op de ontwikkeling van de criminaliteitscijfers.
- ▶ In maart 2021 is de politie aan de slag gegaan met een eerste plan van aanpak capaciteit Gebiedsgebonden Politiezorg (GGP). Dit plan met "noodmaatregelen" is bedoeld om de capaciteitsdruk binnen de GGP te verlichten. Daarnaast werd landelijk in 2021 een plan in werking gebracht voor de (middel) lange termijn, met daarin maatregelen gericht op het duurzaam aantrekkelijk maken van de GGP.

Georganiseerde ondermijnende criminaliteit:

- ▼ Synthetische drugs: daling aantal productielocaties en opslaglocaties en minder dumpingen.
- ▼ Aantal ontmantelde henneplocaties is fors gedaald.
- ▼ Damoclesbeleid: fors minder waarschuwingen en minder sluitingen op grond van artikel 13b Opiumwet.
- ▼ Daling toepassing Wet Bibob.
- ▲ Forse stijging aantal verdachten fraude (van 180 in 2020 naar 376 in 2021).
- ▲ Grote stijging resultaten bestuurlijk afpakken: van € 54.863,64 in 2020 naar € 627.530,08 in 2021.
- ▶ Beleid mensenhandel en Zorgconvenant slachtoffers mensenhandel zijn in april 2021 regionaal vastgesteld en worden lokaal geïmplementeerd en ondertekend.
- ▶ In ieder basisteam zijn sinds het najaar van 2021 vanuit het RIEC twee medewerkers actief: een accountmanager en een intelligence specialist. Zij vormen samen met de Basisteamprogramma-leiders een drie-eenheid en ondersteunen de netwerkpartners op het gebied van kennis, expertise en actie en intelligence.

Maatschappelijke onrust, radicalisering en polarisatie

- ▶ Het dreigingsniveau staat in Nederland op niveau 3 (een terroristische aanslag is voorstelbaar).
- ▲ Tegenstanders van de coronamaatregelen en/of tegenstanders van vaccinatie zijn in 2021 prominent aanwezig in het publieke debat.
- ▲ Het aantal demonstraties is, ook in de Brabantse steden, fors toegenomen.
- ▶ In 2021 is in opdracht van de Programmaraad Radicalisering een indicatiestudie uitgevoerd naar radicalisering (jihadistische radicalisering, rechtsextremisme, dieren- en milieuextremisme en salafisme) in Oost-Brabant.
- ▶ In december 2020 heeft onze regio € 417.955,= ontvangen voor het jaar 2021 (waarvan € 87.955,= in natura voor de ROR-trainingen). In november 2021 heeft de Programmaraad Radicalisering Oost-Brabant (namens alle Oost-Brabantse ketenpartners) een aanvraag Versterkingsgelden ingediend voor het jaar 2022. Voor 2022 ontvangt onze regio € 596.964,- (waarvan € 135.464,- in natura voor de ROR-trainingen).

Cybercrime en cybersecurity

- ▲ In 2020 was het aantal gevallen van horizontale fraude en cybercrime toegenomen ten opzichte van 2019. In 2021 ligt het aantal incidenten nog steeds fors hoger dan in 2019, maar is gestabiliseerd ten opzichte van vorig jaar. Gezien de beperkte aangiftebereidheid, zeker bij organisaties, zullen de werkelijke cijfers die betrekking hebben op digitale criminaliteit hoger liggen dan de gepresenteerde cijfers. Deze vorm van criminaliteit neemt alleen maar toe.
- ▲ Ook de Veiligheidsmonitor 2021 laat de omvang van het thema zien: in 2021 is 17 procent van de bevolking slachtoffer geweest van een of meer online delicten of incidenten.
- ▲ Het afgelopen jaar werden in onze regio door de politie 26 grote onderzoeken op het gebied van cybercrime afgerond. Dit gaat om onderzoeken die uiteindelijk tot verdachten hebben geleid. Veel van de inspanningen leiden niet tot verdachten die worden aangereikt bij justitie. Reden daarvoor is dat er sprake is van een internationaal fenomeen, waarbij veel daders opereren vanuit het buitenland.
- ▶ Preventieve projecten ten aanzien van het verhogen van awareness en weerbaarheid bij burgers en bedrijven zijn dan ook van groot belang.

Zorg en Veiligheid

- ▲ Er is wederom sprake van een grote stijging van het aantal personen met verward c.q. onbegrepen gedrag, maar de stijging is minder groot dan voorgaande jaren.
- ▲ In Oost-Brabant zijn in 2021 620 crisismaatregelen in het kader van de Wvvgg opgelegd (2020: 711) en 1.162 zorgmachtigingen afgegeven (2020: 1.310).
- ▶ Huiselijk geweld en kindermishandeling zijn hoger op de veiligheidsagenda gekomen en hebben geleid tot intensivering van de aanpak.
- ▶ Het instrument huisverbod werd in 2021 in onze regio minder vaak ingezet, maar als het werd ingezet werd het wel vaker overtreden.
- ▼ In 2021 zijn 36 mensen geïncorporeerd voor de Ketenveeldnorm.

1

Veilige woon- en leefomgeving

Dit hoofdstuk gaat nader in op het veiligheidsbeeld in Oost-Brabant. Verder kijken we in dit hoofdstuk naar onderwerpen die in het gelijknamige hoofdstuk in de Regionale Ontwikkelagenda (ROA) worden besproken¹:

- High Impact Crime (HIC) / Woninginbraken, Overvallen en Straatroof (WOS)
- Woonoverlast
- Jeugdoverlast en –criminaliteit
- Drugs(gebruik)
- Evenementen
- Platform Veilig Ondernemen (PVO)

Veiligheidsbeeld Oost-Brabant

In dit hoofdstuk zijn diverse criminaliteitscijfers opgenomen (ook van onderwerpen die geen regionaal thema zijn, maar wel een indruk geven van het veiligheidsbeeld in onze regio). Overigens kan een onderwerp dat geen regionaal speerpunt is (zoals woninginbraken) in sommige basisteams of gemeenten wel nog een lokaal speerpunt zijn.

Cijfers laten overigens maar een deel van de werkelijkheid zien. Eenvoudig gezegd: wat we niet zien, weten we niet! Dat geldt zeker voor delicten als radicalisering of mensenhandel, maar dat geldt vanzelfsprekend ook voor niet-opgespoorde hennepkwekerijen of criminele samenwerkingsverbanden. Eenzelfde “dark number” is er als het gaat om cybercrime. De aangiftebereidheid bij cybercrime is, zo blijkt telkens weer, veel lager dan bij delicten als woninginbraken of overvallen.

Daar waar mogelijk zullen we een korte duiding geven van de cijfers. Ook in 2021 zijn de cijfers beïnvloed door de coronacrisis. Dat zien we soms ook terug in de cijfers. Om de vergelijking te maken met de pre-coronaperiode zijn ook de cijfers van 2019 opgenomen in dit Jaarverslag. De kolom verschillen (groen of rood) ziet toe op de vergelijking tussen 2020 en 2021.

Veiligheidsgevoel²

Het gevoel van onveiligheid in de buurt lag bij de inwoners van Oost-Brabant in 2021 op 12,3% (2019 op 12,5%). Daarmee scoort onze regio beter dan gemiddeld (landelijk: 13,9%) en is het gevoel van veiligheid in onze regio gestegen. In 2017 ging het nog om 14,6% en in 2016 was dat zelfs nog 15,6%.

Er is ook gekeken naar verschillen tussen de basisteams:

Gevoelens van onveiligheid in %	2019	2021
's-Hertogenbosch	14,2	15
Eindhoven-Noord	22,5	21,6
Eindhoven-Zuid	17,8	17,3
Dommelstroom	9,9	9,0
Peelland	15,1	13,1
De Kempen	8,3	8,9
Maasland	13,3	12,7
Maas en Leijgraaf	9,1	11,1
De Meierij	8	7,7

De meer landelijke gebieden scoren duidelijk beter dan de steden of meer verstedelijkte gebieden. Dit zien we ook terug in de rest van het land. Verder zien we een toename van onveiligheidsgevoelens in 's-Hertogenbosch, Maas en Leijgraaf en De Kempen.

¹ In het ROA staat ook het onderwerp “personen met verward gedrag” opgenomen in dit hoofdstuk. Sinds het Jaarverslag 2020 is dit thema overgeheveld naar het hoofdstuk Zorg en Veiligheid.

² De cijfers in dit betreffende het veiligheidsgevoel en de slachtofferkans komen uit de CBS-Veiligheidsmonitor 2021. De cijfers zijn vergeleken met 2019, aangezien de Veiligheidsmonitor slechts 1 keer per 2 jaar wordt uitgevoerd.

Slachtofferkans

Uit de eerder gememoreerde Veiligheidsmonitor blijkt dat het slachtofferschap (dus het aantal inwoners dat zegt slachtoffer te zijn geweest van criminaliteit) is gestegen: van 11,7% in 2019 naar 14,6% in 2021. Deze cijfers zijn nog wel beter dan de landelijke cijfers: 13,7% in 2019 naar 17,1% in 2021³. Ook hier is gekeken naar verschillen tussen de basisteams:

Slachtofferkans in %	2019	2021
's-Hertogenbosch	12,8%	18,8%
Eindhoven-Noord	16,5%	18,5%
Eindhoven-Zuid	19,6%	22,9%
Dommelstroom	11,1%	13,5%
Peelland	11,1%	13,7%
De Kempen	6,8%	11,8%
Maasland	13,4%	14%
Maas en Leijgraaf	10,4%	12,1%
De Meierij	9,4%	11,5%

In alle basisteams is er sprake van een stijging van het aantal inwoners dat zegt slachtoffer te zijn geweest van criminaliteit. Ook hier vallen de verschillen op tussen de grotere en de kleinere gemeenten: in de steden is de kans om slachtoffer te worden van criminaliteit duidelijk groter dan in de kleinere gemeenten. Geconcludeerd kan worden dat de gevoelens van onveiligheid groter zijn als de kans om slachtoffer te worden van criminaliteit ook relatief groot zijn.

³ In 2012 bedroeg de slachtofferkans nog 19% en 2017 13,8%.

Totaal aantal misdrijven

Totaal aantal misdrijven	2019	2020	2021	verschil
Oost-Brabant	65.344	65.477	61.247	-6,5%
's-Hertogenbosch	9.105	8.852	8.371	-5,5%
Eindhoven ⁴	18.137	16.942	14.932	-12%
Dommelstroom	5.092	5.645	5.620	-0,4%
Peelland	9.060	8.980	8.707	-3%
De Kempen	5.647	6.262	5.825	-7%
Maasland	5.669	5.700	5.377	-5,7%
Maas en Leijgraaf	5.533	5.663	5.340	-5,7%
De Meierij	7.101	7.237	6.956	-4%

Het aantal misdrijven is in alle basisteams gedaald. Vooral de forse daling in Eindhoven valt op (-12%). Ten opzichte van 2019 is het aantal misdrijven in Eindhoven zelfs met bijna 18% gedaald en in 's-Hertogenbosch met 8%. Net als vorig jaar heeft de daling van het aantal misdrijven in vooral de grote steden mogelijk te maken met de lockdowns. Winkels en horeca waren een deel van het jaar gesloten. Winkelcentra en uitgaansgebieden in de normaliter drukke steden werden minder bezocht hetgeen ook leidde tot minder overlast en criminaliteit (zoals winkeldiefstal of zakkenrollerij).

Binnen het onderdeel “totaal aantal misdrijven” nemen de High Impact Crime altijd een bijzondere positie in: dit zijn delicten die extra diep ingrijpen op het veiligheidsgevoel van onze burgers (woninginbraken, overvallen, straatroven en geweld). Vandaar extra aandacht voor deze delicten:

⁴ Eindhoven bestaat uit 2 basisteams hetgeen onder andere verklaart waarom sommige cijfers duidelijk hoger zijn dan die van andere basisteams.

Diefstal inbraak woningen

Diefstal inbraak woningen	2019	2020	2021	verschil
Oost-Brabant	3.338	2.528	2.072	-17,5%
's-Hertogenbosch	293	277	250	-9,7%
Eindhoven	712	528	363	-31,2%
Dommelstroom	352	252	204	-19%
Peelland	487	391	386	-1,3%
De Kempen	426	285	224	-21,4%
Maasland	272	207	183	-11,6%
Maas en Leijgraaf	352	253	227	-10,3%
De Meierij	411	318	235	-26,1%

Het aantal woninginbraken is wederom fors gedaald. In 2020 was het aantal woninginbraken ook al minder dan in 2019. Dit is mede een gevolg van de coronacrisis. De meeste woninginbraken vinden plaats als de bewoners niet thuis zijn. Mensen waren als gevolg van lockdowns (die voornamelijk plaatsvonden tijdens de "donkere dagen" in de winterperiode) en thuiswerken meer aan huis gebonden (mensen gingen doorgaans ook minder en minder lang op vakantie) en dat maakte het voor veel inbrekers lastig om geschikte objecten te vinden. Ook de avondklok heeft hieraan bijgedragen.

Waar in 2020 nog sprake was van een toename van het aantal inbraken in (bergingen en) schuren is dat aantal overigens in 2021 ook gedaald: met 19,8%.

Overigens lijkt het er ook op dat demografie een rol speelt: inbrekers zijn doorgaans relatief jong en er is sprake van een ouder wordende bevolking. De gemiddelde leeftijd van een woninginbreker is bijvoorbeeld gestegen van 28 jaar naar 31,5 jaar⁵.

Daarnaast is de beveiliging van huizen en auto's de afgelopen decennia sterk verbeterd hetgeen de kans op een succesvolle inbraak beperkt.

Straatroven en overvallen

Straatroven en overvallen komen minder voor dan woninginbraken, zodat we bij deze cijfers alleen naar het niveau van Oost-Brabant hebben gekeken: het aantal straatroven is in onze regio afgenomen van 115 in 2020 naar 83 in 2021. Een daling van 27,8%. In 2019 vonden nog 139 straatroven plaats; de daling t.o.v. 2019 bedraagt 48,7%. Het aantal overvallen is gedaald van 65 in 2020 naar 30 (afname van 53,8%). De daling t.o.v. 2019 (89 overvallen) bedraagt zelfs 66,3%. Ook dit lijkt een gevolg van corona: minder mensen op straat, lockdowns en een avondklok.

⁵ Volkskrant d.d. maandag 4 april 2022.

Geweld (openlijke geweld, bedreiging en mishandeling)

Geweld (openlijke geweld, bedreiging en mishandeling)	2019	2020	2021	verschil
Oost-Brabant	6.165	5.662	5.017	-11,4%
's-Hertogenbosch	938	851	782	-8,1%
Eindhoven	1.790	1.544	1.315	-14,8%
Dommelstroom	402	412	467	13,3%
Peelland	948	858	731	-14,8%
De Kempen	414	409	419	2,4%
Maasland	468	430	361	-16%
Maas en Leijgraaf	556	570	411	-27,9%
De Meierij	649	570	516	-9,5%

Buiten (lichte) stijgingen in Dommelstroom en De Kempen zijn overal de cijfers van geweld gedaald (ondanks de avondklokrellen in Eindhoven en 's-Hertogenbosch). Aangezien de horeca gedurende een aanzienlijk deel van 2021 haar deuren moest sluiten was het vanzelfsprekend ook veel rustiger in de bekende uitgaansgebieden en was er dus ook minder uitgaansgeweld. Het aantal geweldszaken is in 2021 met 18,6% gedaald t.o.v. 2019.

Overige delicten

Om een beeld te krijgen van de veiligheidssituatie volgen hieronder cijfers van een hele reeks delicten. Deze cijfers zijn niet gespecificeerd naar basisteam.

Totaal aantal misdrijven	2019	2020	2021	verschil
Diefstal inbraken schuur	1.284	1.609	1.290	-19,8%
Auto-inbraak	4.103	3.818	3.401	-10,9%
Diefstal van motorvoertuigen	876	827	557	-32,6%
Fietsendiefstal	6.228	6.087	6.146	1%
Zakkenrollerij	1.123	627	380	-39,4%
Zedenmisdrijf	566	586	698	19,1%
Moord en doodslag inclusief pogingen	213	191	218	14,1%
Brand - ontploffing	513	429	413	-3,7%
Overige vermogensdelicten	7.196	6.428	5.809	-10,7%
Vernieling	5.962	6.270	5.780	-7,8%
Huisvredebreuk	268	303	282	-13,4%
Diefstal inbraak bedrijf	1.436	1.404	1.054	-24,9%
Winkeldiefstal	2.496	2.514	2.067	-17,8%
Drugshandel	1.368	1.317	1.156	-12,2%
Wapenhandel	574	680	588	-13,5%
Horizontale Fraude	7.141	10.673	10.709	0,3%
Verticale Fraude	39	40	31	-22,5%
Kinderporno	41	30	37	-23,3%
Mensenhandel	88	78	41	-47,4%
Onder invloed weg	2.188	1.939	2.478	27,8%
Discriminatie	31	25	27	8%
Cybercrime	162	624	560	-10,3%
Verkeersoverlast	3.011	2.967	3.196	7,7%
Verkeersongevallen	14.399	11.658	12.681	8,8%
Burengerucht (relatieproblemen)	- - -	4.163	3.952	-5,1%
Burenruzie (zonder vervolg)	2.327	3.360	3.146	-6,4%
Huiselijke twist (zonder vervolg)	866	790	787	-0,4%

De traditionele criminaliteit is verder gedaald ten opzichte van 2020. Deze daling is o.a. zichtbaar bij woninginbraken, straatroven, overvallen, auto-inbraken en zakkenrollerij. Vanwege de COVID-maatregelen waren mensen meer thuis, de horeca en winkels deels gesloten en gingen evenementen niet door. Hierdoor was er minder gelegenheid om deze misdrijven te plegen. Het is echter niet onomstotelijk vast te stellen dat er ook een daadwerkelijk causaal verband is tussen deze – in sommige gevallen forse – dalingen en de pandemie. Het aantal verdachten dat bij het OM is aangeleverd, is met ruim 16.489 onveranderd groot gebleven. COVID was dus geen belemmering om strafbare feiten te plegen.

T.a.v. de stijging van het aantal zedenmisdrijven: de achterstand in zedenzaken was bij de eenheid Oost-Brabant begin 2021 zorgelijk. Dit was overigens ook in andere eenheden het geval. In Oost-Brabant was dit reden voor de oprichting van een bijstandsteam. In nog geen vier maanden tijd werd de helft van ruim 300 zaken afgerond. Daarmee is de achterstand weggevoerd en de zaken die er nu nog liggen hebben een doorlooptijd van minder dan een half jaar. Het werkaanbod op het vlak van zedenzaken is in de eenheid in vergelijking met andere eenheden al jaren hoog. Een steekhoudende verklaring daarvoor is niet aanwezig. De verwachting is dat onder meer enkele impactvolle zedenzaken en de aandacht daarvoor in de media effect hebben gehad op het werkaanbod. Kort na de opkomst van COVID was een korte daling in het aantal aangiften m.b.t. zedenzaken zichtbaar. Het werkaanbod is snel daarna weer gestegen.

Veilige Publieke Taak (VPT)

Geweld tegen werknemers met een publieke taak blijft een groot zorgpunt en kan leiden tot ondermijning van de rechtstaat. Met de beëindiging van de werkzaamheden van de regionale stuurgroep VPT in 2017 vinden er geen regionale activiteiten meer plaats op dit thema. In veel gemeenten is dit onderdeel geworden van de reguliere werkwijze en procedures. Aangezien VPT vanzelfsprekend wel een belangrijk onderwerp is zijn de cijfers ten aanzien van het aantal incidenten wel opgenomen in dit jaarverslag. Dit onderwerp is de afgelopen jaren misschien nog wel urgenter geworden: in het hoofdstuk "radicalisering" wordt nader ingegaan op de anti-overheidsradicalisering en de maatschappelijke onrust in ons land. Deze vorm van radicalisering (door corona extra in de belangstelling gekomen) kan helaas ook leiden tot meer verbaal en fysieke geweld tegen werknemers met een publieke taak (bijvoorbeeld de boa's die moesten handhaven op corona-maatregelen). In onderstaand schema is het aantal incidenten bij gemeenten gerelateerd aan de Veilige Publieke Taak opgenomen.

Veilige Publieke Taken	2019	2020	2021	verschil
's-Hertogenbosch	86	118	117	-1
Eindhoven	102	126	112	-14
Dommelstroom	12	11	8 ⁶	-3
Peelland	23	28	45	+17
De Kempen	31	15	40	+25
Maasland	75	- ⁷	43	onbekend
Maas en Leijgraaf	20	5	- ⁸	onbekend
De Meierij	4 ⁹	20 ¹⁰	25 ¹¹	+5

⁶ In Dommelstroom is door de 6 gemeenten halverwege 2021 een gezamenlijk protocol opgeleverd dat begin 2022 in alle gemeenten ter vaststelling voorligt. Daar staat ook een en ander in opgenomen over het registreren van meldingen, aangezien bleek dat niet overal door iedereen op dezelfde wijze werd geregistreerd.

⁷ Bernheze had in 2020 geen VPT-incidenten en in Oss zijn de cijfers door interne verschuivingen in 2020 niet bijgehouden.

⁸ Uden en Landerd hebben in 2021 het aantal VPT-incidenten niet geregistreerd en van Boekel en Land van Cuijk zijn geen cijfers ontvangen.

⁹ Cijfers uit Heusden en Haaren ontbreken.

¹⁰ Cijfers uit Haaren ontbreken.

¹¹ Heusden heeft geen cijfers aangeleverd.

Er zijn, zoals elk jaar, grote verschillen tussen de cijfers van de verschillende basisteams. Het lijkt er ook op dat niet in alle gemeenten op dezelfde wijze wordt bijgehouden hoeveel VPT-incidenten er zijn (en er zijn ook gemeenten die het helemaal niet bijhouden). Daarnaast komt het voor dat 1 persoon of 1 incident voor veel meldingen zorgt.

Woonoverlast

Bij de criminaliteitscijfers zien we dat het aantal meldingen over burenoverlast in 2020 fors was gestegen, maar in 2021 zien we weer een lichte daling in de politiecijfers. Dit is echter niet een compleet beeld van de situatie: daarvoor zouden ook cijfers bij gemeenten (lokale meldpunten) en andere partners (zoals buurtbemiddeling) moeten worden meegenomen. Dat is niet gebeurd, zodat niet met zekerheid te stellen valt dat de woonoverlast is afgenomen.

Jeugdoverlast en -criminaliteit

In het RVP 2019-2022 is de aanpak van overlast en criminaliteit door jongeren niet meer benoemd als een separaat geprioriteerd regionaal thema hetgeen natuurlijk niet wil zeggen dat dit geen belangrijk onderwerp meer is. Sterker: het onderwerp "jeugd" is tijdens de coronacrisis weer extra in de belangstelling gekomen. Scholen waren ook in 2021 een deel van het jaar gesloten en de corona-maatregelen hadden ook gevolgen voor jongeren, zeker ook voor jongeren die gewend waren aan "hangen in de openbare ruimte". Dit is ook in de cijfers terug te zien:

Meldingen jeugdoverlast	2019	2020	2021	verschil
Oost-Brabant	4.447	8.782	8.329	-5,2%
's-Hertogenbosch	848	1.622	1.637	0,9%
Eindhoven	746	1.803	1.634	-9,4%
Dommelstroom	358	551	473	-14,2%
Peelland	731	1.568	1.329	-15,2%
De Kempen	417	774	791	2,2%
Maasland	221	499	510	2,2%
Maas en Leijgraaf	417	905	800	-11,6%
De Meierij	709	1.025	1.119	9,2%

Terwijl de criminaliteit afnam sinds de coronamaatregelen in 2020, steeg de overlast. Ook in 2021 blijft het aantal meldingen van overlastincidenten hoog. Dit is vooral zichtbaar bij jeugdoverlast: ten opzichte van 2020 daalde het aantal incidenten met betrekking tot jeugdoverlast licht, maar het is nog altijd fors hoger dan vóór COVID. Datzelfde is het geval met het aantal incidenten betreffende burenruzies. De stijging van overlast door mensen met onbegrepen gedrag is in 2021 opnieuw gestegen (zie hoofdstuk 5). Ook incidenten met overlast drank/drugs zijn in 2021 verder gestegen. In 2021 lag het aantal meldingen met betrekking tot vuurwerkoverlast hoger dan voorgaande jaren. Eind 2021 werd op een laat moment het besluit genomen tot het instellen van een vuurwerkverbod. Daarnaast was er sprake van toenemende maatschappelijke onvrede over de duur van de COVID-maatregelen. Of er verband is tussen deze omstandigheden en de toegenomen vuurwerkoverlast is niet vastgesteld.

Jeugdcriminaliteit

Het Strategisch Omgevingsbeeld 2020 van het Ministerie van J&V meldt dat er sprake is van een bredere trend van verharding in criminaliteit, met meer geweld in de openbare ruimte en normalisering van wapengebruik (ook bij jeugd). Zo was het aantal jonge steekverdachten ook afgelopen jaar weer groot, blijkt uit een inventarisatie van de politie. Behalve in Den Haag was alleen bij de regionale politie-eenheden Oost-Nederland en Zeeland-West-Brabant een stijging te zien ten opzichte van het jaar ervoor. In de rest van de regio's nam het aantal minderjarige steekverdachten licht af, al is het landelijke totaal met bijna 300 verdachten nog steeds een stuk hoger dan in 2017.

Landelijk waren er in 2017 135 verdachten van steekincidenten in de leeftijdscategorie van 12 tot en met 17 jaar en 260 in de categorie 18 tot en met 22 jaar. In 2021 bedroegen die cijfers respectievelijk 295 en 345. Dat zijn stijgingen van 118,5% en 32,7%¹².

Van begin 2021 tot half november waren er in ons land 64 rechtszaken waarin minderjarigen werden verdacht van moord of poging tot moord. In dezelfde periode in 2020 noteerde het OM 25 soortgelijke zaken met minderjarige verdachten. In de categorie jongvolwassenen (18- tot en met 21-jarigen) gaat het om 76 zaken in 2021, tegenover 51 in 2020. Een toename van 49 procent¹³.

¹² Gebaseerd op cijfers uit bericht van de NOS d.d. 20 januari 2022.

¹³ Bericht van Nu.nl d.d. 29 december 2021 n.a.v. interview met Gerrit van der Burg, voorzitter van het College van procureurs-generaal in het Algemeen Dagblad.

Evenementen

Corona leidde er vanaf 2020 toe dat evenementen in ons land werden afgelast. Dat had ook zijn weerslag op de activiteiten van de bestuurlijke werkgroep evenementen. Deze werkgroep bestaat uit afgevaardigden van het openbaar bestuur, het OM, de politie, de evenementenregisseur Veiligheidsregio's Brabant-Noord en Brabant Zuidoost en het Regiobureau Integrale Veiligheid Oost-Brabant. In 2021 is deze bestuurlijke werkgroep verder aan de slag gegaan met de uitwerking van de verschillende (bestuurlijke) dilemma's betreffende evenementen zoals beschreven in de Verkenning-notitie evenementen (BR d.d. 21 oktober 2019). In 2022 zal de bestuurlijke werkgroep evenementen tot een afronding van de opdracht komen en terugkoppeling verzorgen aan de Basisteams en de Bestuurlijke Regiegroep Oost-Brabant over de opgeleverde producten en adviezen.

Drugs(gebruik)

Het onderwerp drugs komt op verschillende plaatsen in dit Jaarverslag terug: bij ondermijnende criminaliteit en bij evenementen. In deze paragraaf gaat de aandacht specifiek uit naar het gebruik van drugs door inwoners en bezoekers van onze regio.

We zijn drugs en drugsgebruik steeds normaler gaan vinden en daardoor lijkt het gebruik ook toe te nemen. Net zoals bijvoorbeeld de criminaliteit, de (verkeers) veiligheid en de milieudelicten die hier mee samenhangen. Met het regioproject drugs 'skip die trip' zetten 32 gemeenten in Oost Brabant zich in om deze normalisering een halt toe te roepen, zodat het gebruik zal afnemen en daarmee ook de schadelijke effecten voor de gezondheid, veiligheid en het milieu. Het betreft een 4-jarig project gestart in het najaar van 2020, waarin ook het rijk en de provincie hun (financiële) steun hebben uitgesproken.

In 2021 zijn de volgende resultaten behaald:

- Begin 2021 is het gezien de grootte van het project en de hoeveelheid deelnemers (32 gemeenten), van belang geweest een gedragen uitvoeringsplan op te stellen (zie uitvoeringsplan) en de projectstructuur in te richten.
- Op 17 mei 2021 is de campagne 'skip die trip' gelanceerd op een breed bezocht Webinar (>200 deelnemers). De campagnenaam is tot stand gekomen in gesprekken met o.a. de jongeren, jongvolwassenen en hun omgeving (o.a. ouders, docenten en jongerenwerk). Er is een projectwebsite gelanceerd en zeswekelijks zijn netwerkpartners middels een nieuwsbrief op de hoogte gehouden van de "ins en outs" binnen het project.
- Een grootschalige monitor is in het najaar van 2021 uitgevoerd. Ruim 11.000 Brabantse jongeren en jongvolwassenen hebben hier aan mee gedaan.
- De resultaten van deze monitor zullen rond de zomer 2022 bekend zijn en een belangrijke basis vormen voor de communicatiestrategie en de interventies die we gaan ontwikkelen onder de hoofdcampagne 'Skip die Trip'. Iedere gemeente kan hier op aansluiten en waar mogelijk wordt dit lokaal toepasbaar gemaakt (zie ook jaarplan 2022).

In 2021 is een start gemaakt met het ontwikkelen van een regionale handreiking voor drugs bij evenementen. Uniek aan dit project is dat de gemeenten, de politie, het OM en de evenementensector hierin samenwerken. De handreiking zal in de zomer van 2022 opgeleverd worden.

Dat de noodzaak van een regionale aanpak nog steeds nodig is, blijkt ook wel uit de cijfers:

Incidenten drank- en drugsoverlast

Incidenten drank- en drugsoverlast	2019	2020	2021	verschil
Oost-Brabant	3.736	3.957	4.168	5,3%
's-Hertogenbosch	632	648	662	2,2%
Eindhoven	1.175	1.306	1.313	0,5%
Dommelstroom	208	196	360	83,7%
Peelland	542	611	613	0,3%
De Kempen	362	301	349	15,9%
Maasland	198	230	260	13%
Maas en Leijgraaf	276	315	263	-16,5%
De Meierij	343	343	339	-1,2%

In de meeste basisteams is het aantal incidenten gestegen; alleen in Maas en Leijgraaf en De Meierij is er sprake van een daling. Opvallend is de forse stijging van het aantal incidenten in Dommelstroom. Als de cijfers van 2021 vergeleken worden met 2019 zijn er ook opvallende stijgingen te zien: 13% in Peelland, 12% in Eindhoven en 31% in Maasland. Een verontrustende ontwikkeling die we al enige jaren zagen was het gebruik van lachgas hetgeen met name in het verkeer tot slachtoffers leidde. Daarnaast veroorzaakt het veel overlast, gezondheidsschade en zorgt het voor gevoelens van onveiligheid in de wijken.

Platform Veilig Ondernemen (PVO)

In een Platform Veilig Ondernemen (PVO) wordt publiek-private samenwerkingen (PPS) gestimuleerd om regionaal criminaliteit aan te pakken en te zorgen voor een veiliger ondernemersklimaat. Gemeenten, politie, brancheorganisaties (zoals VNO-NCW), ondernemersverenigingen, Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland (TF-RIEC) en andere relevante partijen werken samen bij de aanpak van (ondermijnende) criminaliteit. De politieregio's Oost-Brabant en Zeeland-West-Brabant zijn samengevoegd tot één platform: het PVO Brabant-Zeeland (PVO-BZ) dat is ondergebracht bij de TF-RIEC BZ.

In 2021 zijn de voorbereidingen opgestart (o.a. vanuit het Ministerie van Justitie en Veiligheid) om extra te investeren in de PVO's. Dat betekent dat er een separaat PVO Oost-Brabant komt, dat intensief samenwerkt met het PVO Zeeland-West-Brabant. De eerste voorbereidingen zijn hiervoor getroffen en worden verder uitgewerkt in 2022. In die zin zijn de jaren 2021

en 2022 overgangsjaren naar een PVO-Oost-Brabant. In 2021 heeft het PVO al actief geparticipeerd in o.a. de Projectgroep Cyber (zie hoofdstuk 4) en zijn er verschillende activiteiten uitgevoerd onder de vlag van de TF-RIEC.

Regionale ontwikkelingen

Politiecapaciteit

In het jaarverslag over 2019 werd melding gemaakt van de aanhoudende druk op de beschikbare politiecapaciteit van de eenheid Oost-Brabant. Door verschillende ontwikkelingen was er sprake van onderbezetting binnen de GGP en daardoor toenemende druk op de inzetbaarheid en inplanbaarheid van medewerkers. Eind 2020 is een schets gegeven van de belangrijkste ontwikkelingen en is toegelicht welke opvolging in gang zou worden gezet binnen Oost-Brabant, omdat de problematiek met betrekking tot onderbezetting de komende jaren nog aan de orde zal blijven.

In december 2020 is in navolging van landelijke afspraken in het LOVP een eerste plan van aanpak capaciteit Gebiedsgebonden Politiezorg (GGP) opgesteld. Dit betrof een plan voor de korte termijn met 'noodmaatregelen', bedoeld om de capaciteitsdruk binnen de GGP te verlichten. Met dit plan is de eenheid in maart 2021 aan de slag gegaan.

Daarnaast werd landelijk in 2021 een plan opgesteld en in werking gebracht voor de (middel)lange termijn, met daarin maatregelen gericht op het duurzaam aantrekkelijk maken van de GGP. De maatregelen die in dit plan zijn beschreven, zijn in lijn met het plan van aanpak voor de korte termijn, ingegeven door een viertal perspectieven, namelijk:

1. (Capaciteit bevorderende) maatregelen voor het duurzaam aantrekkelijk maken van de GGP;
2. Entameren van gesprekken met het bevoegd gezag over de werkvraag, ambities en prestaties van de politie (prioriteren en keuzes maken);
3. Zorg voor welzijn van de collega's die werkzaam zijn binnen de operatie (breder dan alleen de GGP);
4. Gewenste ontwikkel- en veranderopgave(n) van de politie.

De capaciteitskwestie betreft niet slechts de 'blauwe teams'. Ook de bezetting binnen de verschillende diensten van de eenheid, zoals DROC, DRR, DRIO en DROS (RSC) staat onder druk. De druk op de bezetting van enkele van deze diensten werkt door richting de blauwe teams, omdat hiermee de ondersteuning in brede zin vanuit de diensten aan blauw wordt geraakt. In de bovengenoemde plannen ligt dan ook voor de eenheid de uitdaging in het zowel investeren in de aantrekkelijkheid van GGP, als het investeren in de capaciteit van andere onderdelen van de eenheid.

Ontwikkelingen formatie 2021

De formatie van de eenheid Oost-Brabant is per saldo in 2021 slechts beperkt gewijzigd ten opzichte van de formatie in 2020. De meest in het oog springende wijziging houdt verband met de gemeentelijke herindeling van Haaren per 1 januari 2021. Ten gevolge van deze herindeling heeft de eenheid op 1 januari 2021 7,62 fte overgedragen aan de eenheid Zeeland – West-Brabant.

Verdeling wijkagenten

De norm van 1 wijkagent per 5.000 inwoners gemiddeld over de eenheid is ongewijzigd. Dat betekent dat in 2021 de formatie voor wijkagenten (operationeel expert GGP en senior GGP) 287,5 fte betrof. Het aantal inwoners van onze regio blijft groeien en jaarlijks wordt gemonitord of het aantal wijkagenten nog voldoet aan de wettelijke eis. Dit kan in 2022 leiden tot een toename van het aantal wijkagenten in de negen basisteams. Het beeld v.w.b. de verdeling van wijkagenten over de basisteams in Oost-Brabant per 31-12-2021 is hieronder weergegeven:

Basisteam	Operational Expert GGP	Senior GGP	Totaal
's-Hertogenbosch	4	27,5	31,5
Meierij	8	36,5	44,5
Maasland	4	20	24
Maas & Leijgraaf	9	22	31
Eindhoven-Zuid	7	16,5	23,5
Eindhoven-Noord	4	21	25
De Kempen	8	28	36
Dommelstroom	6	23	29
Peelland	8	35	43
Totaal	58	229,5	287,5

2

Georganiseerde ondermijnende criminaliteit

Ondermijnende criminaliteit blijft een ernstig maatschappelijk en sociaal probleem, zeker ook in onze regio die voor veel criminelen erg aantrekkelijk is (grensgebied en logistiek knooppunt). Voor meer informatie over de aanpak van ondermijning in 2021 wordt verwezen naar het "Integraal Jaarverslag TF-RIEC" van de TF-RIEC Brabant-Zeeland.

Actieberaad Ondermijning

Het Actieberaad is opdrachtgever van het programma ondermijning en tevens verantwoordelijk voor strategische sturing op de uitvoering en het vaststellen van de programmatische en beleidsmatige kaders. Het Actieberaad ziet er op toe dat de Driehoeken acteren binnen de gemaakte afspraken van het RVP en het RIEC-convenant en dat hiervoor ook de regionale capaciteit wordt ingezet. Het Actieberaad stimuleert en bevordert daarnaast de actiegerichtheid, de integraliteit van de samenwerking, het lerend vermogen daarvan, brengt scherpte aan in de aanpak, en brengt/houdt het lokaal gezag in positie en ondersteunt lokale uitvoering.

Actietafel

De Actietafel, als opvolger van het Operationele Overleg sinds 2021, is een laagdrempelige en eenvoudige Gelegenheidsstructuur ten behoeve van het vergroten van de actiegerichtheid met zichtbare resultaten. De Actietafel is opdrachtnemer van het Actieberaad. Iedere partner kan onderwerpen/potentiële kansen aandragen ter verkenning door de Actietafel. Door middel van verkenningen in de vorm van sprintsessies, waarbij in wisselende samenstelling deskundigen van partners aansluiten en met elkaar de verkenning aangaan, vindt nadere uitwerking plaats. Bij de uitrol wordt bezien welke geografische scope haalbaar is (gemeentelijk, basisteamniveau, bovenlokaal of regionaal) en op welke termijn. De Actietafel richt zich ook op bovenlokale complexe casuïstiek.

Enkele resultaten uit 2021 (niet uitputtend):

- Verbeterde inrichting van dienstverlening TF-RIEC (front office): in ieder basisteam zijn sinds het najaar van 2021 vanuit het RIEC twee medewerkers actief: een accountmanager en een intelligence specialist. Zij vormen samen met de Basisteamprogramma-leiders een drie-eenheid en ondersteunen de netwerkpartners op het gebied van kennis, expertise en actie, intelligence.
- Themagericht werken volgens de "crimescript methodiek" op de onderwerpen cocaïne, synthetische drugs, hennep, witwassen en mensenhandel.
- Inzet van het ISO ("1-smart-overheid") werkproces bij nieuwe casuïstiek.
- In 2021 is een start gemaakt met een meer thematische benadering van regionale focuspunten en maatschappelijke opgaves. Door te werken met de geprioriteerde thema's wordt (boven)regionaal meer scherpte aangebracht in de gezamenlijke opgave. In 2021 is ingezet op verstevigen en blijvend optimaliseren van het netwerk, de integrale aanpak en casuïstiek en het vergroten van kennis en expertise.
- In het kader van het project "weerbare jeugd" is in samenwerking met Halt eind 2021 het lesprogramma 'De kosten van snel geld verdienen' ontwikkeld voor leerlingen op het voorgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs.
- Er is een handreiking opgesteld over preventieve controles opslaglocaties (vastgoed).
- Transport Facilitated Organised Crime (TFOC): in 2021 werden 2 actieweeken gehouden gericht op de transportsector: controles bij transportbedrijven en in vrachtwagens

- Binnen een breed aantal gemeenten zijn ontwikkelde innovaties ingezet om de meldingsbereidheid te vergroten: Campagne Xtacy parfum "Daar zit een luchtje aan" (gemeenten Meierijstad, Bernheze en Valkenswaard), Immersive room "Bijtende Bende" (gemeenten Eersel, Heeze-Leende, Meierijstad, Bernheze, Helmond, Veldhoven, Heusden, Sint-Michielsgestel, Vught, Boxtel en Oss), Sociale media campagne "Samen voor een veilige buurt" (gemeenten Deurne, Laarbeek, Asten, Helmond, Someren, Gemert-Bakel, Bernheze en Sint Anthonis) en Augmented reality game en escaperoom "Eenheid 75" (gemeenten Valkenswaard en Veldhoven).
- Trainingen (o.a. voor toezichthouders) zijn georganiseerd;
- Toolbox samengesteld met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen (bestuurlijke weerbaarheid).
- Experience (escaperoom) "De Verborgene Waarheid" is opgeleverd in Actiecentrum en kon ondanks corona toch in gebruik worden genomen.
- Smart Cell Find the Money (SCfM) heeft in 2021 invulling gegeven aan de ambitie om ondermijning integraal aan te pakken door geld- en waardestromen te vinden en partners daarbij ondersteund.

De cijfers: synthetische drugs¹⁴

Productielocaties	2019	2020	2021	verschil
's-Hertogenbosch	1	0	1	-1
Eindhoven	3	3	1	-2
Dommelstroom	2	2	1	-1
Peelland	0	3	3	0
De Kempen	2	3	0	-3
Maasland	0	3	0	-3
Maas en Leijgraaf	1	3	1	-2
De Meierij	3	1	3	+2
Totaal	12	18	10	-8

Nadat deze cijfers jarenlang stegen, is er nu sprake van een opvallende daling.

Opslaglocaties (betreft o.a. chemicaliën):	2019	2020	2021	verschil
's-Hertogenbosch	1	1	1	0
Eindhoven	4	8	5	-3
Dommelstroom	5	0	6	+6
Peelland	1	1	1	0
De Kempen	8	2	3	+1
Maasland	3	1	2	+1
Maas en Leijgraaf	0	4	1	-3
De Meierij	1	1	2	+1
Totaal	23	18	21	+3

Dumpingen	2019	2020	2021	verschil
's-Hertogenbosch	5	7	1	-6
Eindhoven	4	8	1	-7
Dommelstroom	11	2	2	0
Peelland	6	4	3	-1
De Kempen	5	4	4	0
Maasland	15	2	6	+4
Maas en Leijgraaf	10	8	3	-5
De Meierij	3	3	4	+1
Totaal	56	30	24	-6

¹⁴ De cijfers inzake productielocaties, opslaglocaties en dumpingen zijn afkomstig van de Eenheidscoördinator Drugs Oost-Brabant.

Hennep gerelateerde locaties

Opgerolde hennepkwekerijen in Oost-Brabant:

2017 301
2018 193
2019 245
2020 233
2021 146

In alle eenheden (behalve Amsterdam) is sprake van een daling van het aantal ontmantelde hennepkwekerijen.

Er is ook een afname in het aantal aangetroffen drugslabs en het aantal drugsdumpingen. Het aantal aangetroffen opslaglocaties is ongeveer gelijk gebleven. Met name in België en Duitsland is er een toename van locaties met betrekking tot drugsproductie. Er is de nodige samenwerking met de politie in die landen, gezien het grensoverschrijdende karakter van deze vorm van criminaliteit. De afgelopen jaren zijn er veel inspanningen verricht om enkele grotere spelers in de drugsproductie, maar bijvoorbeeld ook o.a. logistieke facilitators, in Brabant aan te pakken, zowel strafrechtelijk als in diverse samenwerkingsverbanden. Ook de interventies met behulp van cryptodata hebben geleid tot ingrijpen en vormen daarmee een verklaring voor (een deel van) de daling van productie en bezit van drugs. Verder is er een daling zichtbaar van het aantal opgerolde hennepkwekerijen. Dit is een trend die al een aantal jaren aan de gang is in heel Nederland en ook in 2021 doorzet. Feit is dat bij de inzet van de opsporingscapaciteit de focus in belangrijke mate is gericht op de aanpak van zaken als synthetische drugs, criminele samenwerkingsverbanden en cybercrime. Op dat terrein zijn de afgelopen jaren hele goede resultaten geboekt. Het gevolg van het maken van dit soort keuzes is dat daarmee automatisch andere terreinen minder aandacht krijgen.

Damoclesbeleid

Damoclesbeleid: hierbij gaat het om de bevoegdheid van de burgemeester op grond van artikel 13b om een pand te sluiten bij geconstateerde drugshandel.

Waarschuwingen op grond van artikel 13b Opiumwet	2019	2020	2021	verschil
's-Hertogenbosch	3	9	1	-8
Eindhoven	11	15	0	-15
Dommelstroom	3	10	3	-7
Peelland	14	5	2	-3
De Kempen	10	11	2	-9
Maasland	13	8	5	-3
Maas en Leijgraaf	6	9	10	+1
De Meierij	4	2	4	+2
Totaal	64	69	27	-42

Sluitingen op grond van artikel 13b Opiumwet	2019	2020	2021	verschil
's-Hertogenbosch	34	21	26	5
Eindhoven	26	21	22	1
Dommelstroom	15	25	21	-4
Peelland	24	20	32	12
De Kempen	22	36	21	-15
Maasland	20	19	14	-5
Maas en Leijgraaf	18	32	21	-11
De Meierij	30	16	19	3
Totaal	189	190	176	-14

Het aantal waarschuwingen en het aantal sluitingen op grond van artikel 13 Opiumwet is gedaald hetgeen logisch is als ook het aantal ontmantelde hennepkwekerijen is gedaald.

Toepassing Wet Bibob	2019	2020	2021	verschil
's-Hertogenbosch	61 ¹⁵	46	83	+37
Eindhoven	190	210	175	-35
Dommelstroom	81	94	76	-18
Peelland	242	198	180	-18
De Kempen	117	89	75	-14
Maasland	91	152	170	+28
Maas en Leijgraaf	102	67	56	-11
De Meierij	80	63	91	+28
Totaal	964	919	906	-13

De Wet Bibob is een (preventief) bestuursrechtelijk instrument. Als er een ernstig gevaar dreigt dat bijvoorbeeld een vergunning wordt misbruikt, kan het bevoegde bestuursorgaan de aanvraag weigeren of de afgegeven vergunning intrekken op grond van deze wet. Daarmee wordt voorkomen dat de overheid criminele activiteiten faciliteert en wordt bovendien de concurrentiepositie van bonafide ondernemers beschermd. De Wet Bibob kan worden toegepast voor de volgende vergunningen: Drank en Horeca, Exploitatie, Bouw, Milieu, Vastgoed, Aanbestedingen en Subsidies. Niet alle gemeenten zullen voor al deze vergunningen de Bibob hebben ingevoerd. Dat kan mede debet zijn aan de soms forse verschillen tussen de basisteams.

Een daling of stijging van het aantal toepassingen van de Wet Bibob is niet per definitie "goed" of "fout". Het aantal Bibob-toetsingen is in totaal licht gedaald. Dat kan te maken hebben met een daling van het aantal aanvragen voor een horeca-vergunning. Ook moest er in verband met corona in sommige gemeenten geschoven worden met capaciteit.

¹⁵ In het Jaarverslag 2019 stond hier nog een cijfer van 179. Dat bleek later niet correct te zijn: er waren aanvragen dubbel geteld (bijvoorbeeld Drank- en Horecawet en Exploitatievergunning terwijl er sprake was van 1 aanvraag).

Horizontale fraude

Horizontale fraude is fraude binnen het financieel-economisch verkeer tussen burgers, bedrijfsleven en financiële instellingen.

Door het parket Oost-Brabant geregistreerde aantal verdachten van fraude-delicten	Aantal verdachten
2018	142
2019	210
2020	180
2021	376

Niet alle fraudezaken van de politie kregen bij het OM in het verleden de juiste 'classificatie'. Dat is over 2021 hersteld, waardoor er meer zaken zijn herkend als fraudezaak.

Afpakken

Afpakken is het ontnemen van wederrechtelijk verkregen vermogen. Omdat veel strafbare feiten gepaard gaan met financieel gewin is er in 2015 voor gekozen om afpakken een normaal onderdeel van het werk te maken. Dit houdt in dat de afpakdoelstelling breed is weggezet binnen het Openbaar Ministerie.

Beslagresultaat	Bedrag
2019	€ 7.983.546,-
2020	€ 16.887.111,-
2021	€ 11.131.983,-

Incassoresultaat	Bedrag
2019	€ 2.246.040,-
2020	€ 1.831.948,-
2021	€ 2.666.318,-

Bestuurlijk afpakken

In Nederland staan miljoenen euro's open aan openstaande gemeentelijke vorderingen, dwangsommen, boetes en onterecht uitbetaalde uitkeringen aan criminelen. In Zeeland en Brabant werken sedert 2018 politie, gemeenten en Belastingdienst samen om crimineel geld bestuurlijk af te pakken. In Oost-Brabant is in 2018 een projectleider bestuurlijk afpakken aangesteld bij het Actiecentrum die de awareness rondom dit onderwerp heeft vergroot en gemeenten ondersteunt bij concrete cases.

Resultaten bestuurlijk afpakken	2020
Cashcalls	17x
Totaal geïncasseerd	€ 276,30
ANPR-acties	0x
Totaal geïncasseerd	€ 0,-
Gemeenten geadviseerd / ondersteunt bij bestuurlijk incasso traject	10x
Totaal geïncasseerd	€ 54.587,34
Totaal geïncasseerd in 2020 OB	€ 54.863,64
2021	
Cashcalls	3x
Totaal geïncasseerd	€ 0,00
ANPR-acties	11x
Gemeenten geadviseerd / ondersteunt bij bestuurlijk incasso traject	10x
Totaal geïncasseerd	€ 627.530,08
Totaal geïncasseerd in 2021 OB	€ 627.530,08

In 2021 is de opbrengst van bestuurlijk afpakken met €627.530,08 beduidend hoger (o.a. door 1 specifieke casus met een hoge opbrengst) dan in het eerste corona-jaar 2020 (€54.587,34), maar ook hoger dan in 2019 (2019: € 344.466,20). Opgemerkt moet overigens worden dat er naast dit bedrag in de basisteams ook bestuurlijk is afgepakt of beslag is gelegd. Deze bedragen zijn hierbij niet meegenomen. Dit betreft projecten waarbij de TF-RIEC niet direct was betrokken.

Verder is er nog een bedrag ad. €4.707,48 geïncasseerd als gevolg van 28 cashcalls¹⁶ van personen die woonachtig zijn buiten onze regio (maar in onze regio zijn aangehouden).

Resultaten bestuurlijk afpakken	2021
Cashcalls	28x
Totaal geïncasseerd	€4.707,48
Totaal geïncasseerd in 2020 OB	€4.707,48

Het aantal criminele samenwerkingsverbanden (CSV's) waar onderzoek naar gedaan is steeg in Oost-Brabant licht (van 142 in 2020 naar 156 in 2021). Daarentegen werd er minder crimineel verworven vermogen afgepakt. Zo werd in 2020 nog beslag gelegd op 16,9 miljoen euro, een jaar later was dat 11,2 miljoen euro. Dat het cijfer van 2020 zo hoog uit viel zat vooral in een specifieke strafzaak, waarbij uiteindelijk circa 5 miljoen euro werd ontnomen. Met het kraken van berichtendiensten als Encrochat, Sky-ECC en Anom kreeg de politie de beschikking over een grote hoeveelheid informatie, die ook in Oost-Brabant succesvol is gebruikt in opsporingsonderzoeken. Zo zijn er enkele grote criminele netwerken die zich bezig hielden met de internationale handel in en productie van synthetische drugs ontmanteld.

Mensenhandel

Ook in 2021 werden ketenpartners (deels) gehinderd door de coronamaatregelen. Schrijvende voorbeelden van omstandigheden waarin sommige arbeidsmigranten (hebben) moeten werken bleven aan het licht komen. De aanbevelingen van het in 2020 opgerichte Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten zijn aangenomen door het kabinet, maar uitwerking ervan laat lang op zich wachten waardoor ketenpartners nog weinig tot niks merkten van de (zeer gewenste) verbeteringen.

Begin 2021 heeft de Ketenregisseur Mensenhandel een rondje langs de AVO's gemaakt en de bestuurders van de Regionale Tafel Mensenhandel zijn gestart met een ronde langs de Driehoeken. De ernst van het feit werd besproken, maar de nadruk lag vooral op de vraag: wat heeft men nodig op lokaal en basisteamniveau om het thema te onderhouden of door te ontwikkelen. Tenslotte is de VNG gestart met het Bestuurlijk Overleg portefeuillehouders mensenhandel. De portefeuillehouders van alle regio's komen vier keer per jaar samen om regionale en landelijke zorgen en ontwikkelingen te bespreken en hoe hier het beste op geacteerd kan worden.

Regionale Tafel Mensenhandel

De regio Oost-Brabant beschikt over een Ketenregisseur Mensenhandel die in opdracht van, en verantwoording aflegt aan, de Regionale Tafel Mensenhandel Oost-Brabant. De Regionale Tafel richt zich hoofdzakelijk op de bestuurlijke aanpak van mensenhandel. Naast afgevaardigden van het openbaar bestuur maken de Ketenregisseur Mensenhandel, de adviseur Regioburgemeester en vertegenwoordigers van het OM, de politie, de TF-RIEC, Nederlandse Arbeidsinspectie¹⁷ (NLA) en zorgcoördinatie slachtoffers mensenhandel deel uit van de Regionale Tafel.

¹⁶ Bij een cashcall betreft het aangehouden personen die (relatief veel) contant geld op zak hebben. Het OM informeert dan via Belastingdienst en het project Bestuurlijk Afpakken of er nog openstaande vorderingen zijn. Het kan daarbij ook personen betreffen die worden aangehouden in Oost-Brabant, maar elders in het land woonachtig zijn.

¹⁷ Voorheen: ISZW

Verdere ontwikkelingen in 2021 betreffende mensenhandel:

- De organisaties van de Zorgcoördinatie slachtoffers mensenhandel hebben op 9 september een succesvolle Regiodag georganiseerd voor alle ketenpartners. Deze dag kon fysiek plaatsvinden waardoor de verbinding tussen partners groot effect had.
- Het Beleid mensenhandel en Zorgconvenant slachtoffers mensenhandel zijn (april 2021) regionaal vastgesteld en worden lokaal geïmplementeerd en ondertekend.
- Binnen de pilot slachtoffers arbeidsuitbuiting zijn grote stappen gezet. De onderzoekers die zijn aangenomen voor het realiseren van de monitor hebben het grootste deel van de relevante ketenpartners geïnterviewd en op basis daarvan een model voor de monitor ontworpen. Dat model wordt in 2022 operationeel gemaakt en in beginsel door drie Oost-Brabantse gemeenten getest. Vervolgens zullen meer partners de monitor kunnen testen. Daarnaast hebben de onderzoekers zich gebogen over vraagstukken, zoals privacy, definitiekwesties, functioneel beheer en toegankelijkheid. De monitor zal zich richten op het in kaart brengen van aard en omvang arbeidsuitbuiting.
- Ieder basisteam heeft een plan of werkwijze ontwikkeld inzake het bestuurlijk toezicht op de prostitutiebranche in samenwerking met team mensenhandel van de politie.

Het aantal onderzoeken naar mensenhandel is gedaald in Oost-Brabant. Enerzijds valt dit te verklaren uit het feit dat een aantal onderzoeken uit 2020 nog doorwerkten in 2021, er een aantal omvangrijke onderzoeken is uitgevoerd en dat AVIM ook capaciteit heeft geleverd aan geprioriteerde opsporingsonderzoeken op andere terreinen. Met betrekking tot de aanpak van mensenhandel zijn signalen van burgers, hulpverleners en instanties van groot belang. Meer kennis over het herkennen van dergelijke signalen is belangrijk. Sinds de coronacrisis is er een dalende trend van het aantal meldingen (in de brede range van mensenhandel) waarneembaar. De (illegale) branche verandert en is minder zichtbaar. Er wordt meer ingezet op interventies die een maatschappelijk effect sorteren. Door de politie worden social-media kanalen ingezet om de awareness onder het publiek te vergroten en om in contact te komen met potentiële slachtoffers.

Voor meer (gedetailleerde) informatie over ondermijning in 2021 wordt verwezen naar het Integraal Jaarverslag van de TF-RIEC Brabant-Zeeland.

3

Maatschappelijke onrust, radicalisering en polarisatie:

De impact van de coronacrisis op het onderdeel "maatschappelijke onrust, radicalisering en polarisatie" is groot: sinds de uitbraak van corona heeft maatschappelijk ongenoegen zich zowel online als offline verder gemanifesteerd, waarbij sociale media een faciliterende en mobiliserende rol spelen.

Stand van zaken radicalisering in Nederland in 2021

- Het dreigingsniveau in ons land stond in 2021 op Dreigingsniveau 3, hetgeen betekent dat een terroristische aanslag in Nederland voorstelbaar is. De jihadistische dreiging tegen Nederland blijft onveranderd in stand en ook een terroristische aanslag in Nederland uit rechts-extremistische hoek is voorstelbaar (met extra aandacht voor accelerationistische¹⁸ netwerken). Er vinden in Europa nog steeds aanslagen plaats door alleen handelende daders (met politieagenten als "voorkeursdoelwit"¹⁹).
- De onvrede in de samenleving lijkt al voor corona aan een opmars begonnen.
- Verder is sprake van een mogelijke verharding bij een klein deel van het coronaprotest.²⁰ Het debat (ook in Oost-Brabant) is verhard en verruwd en politici, journalisten, maar ook GGD-medewerkers of anderen die zich uitspreken worden bedreigd. Corona heeft een katalyserende werking op al sluimerend maatschappelijk ongenoegen. Tegenstanders van de corona-maatregelen en/of tegenstanders van vaccinatie zijn ook in 2021 prominent aanwezig in het publieke debat.
- Complottheorieën wakkeren het maatschappelijk ongenoegen verder aan en kunnen verregaand ontwrichtend zijn.²¹ Daar waar in het verleden de onvrede van sommigen zich richtte op specifieke bevolkingsgroepen (en de overheid nog als een mediator kon optreden), is die overheid (maar ook de media) nu zelf het mikpunt van onvrede en agressie.

Wat zien we in Oost-Brabant?

- Signalen inzake mogelijke radicalisering kunnen worden ingebracht bij de weegtafel radicalisering in het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Zuidoost die actief is voor de hele regio Oost-Brabant. In 2021 kwamen bij de weegtafel 25 signalen binnen waarbij door de weegtafel werd bekeken of er daadwerkelijk sprake was van radicalisering (2020: 18). Van deze 25 signalen zijn er 23 uit Brabant-Zuidoost afkomstig (2020: 15) en slechts 2 uit Brabant-Noordoost (2020: 3). In Noordoost is 1 signaal door de politie aangemeld en 1 door de Reclassering. In Zuidoost zijn 6 signalen ingebracht door gemeenten en 17 door de politie. Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Noordoost heeft in totaal 0 COM-zaken radicalisering behandeld. In Brabant-Zuidoost zijn 17 van de signalen als PGA radicalisering opgepakt.
- T.a.v. het aantal demonstraties in Brabantse steden: in Eindhoven werden in 2017 48 manifestaties (demonstraties) georganiseerd. In 2019 waren dat er al 200, in 2020 184 en in 2021 318. De daling in 2020 komt doordat er in de eerste coronamaanden nauwelijks manifestaties plaatsvonden. In 's-Hertogenbosch werd in 2015 3 keer gedemonstreerd; in 2020 30 en in 2021 24 keer. Daarnaast wordt in 's-Hertogenbosch door een anti-abortusgroep iedere woensdag en iedere 21ste van de maand gedemonstreerd. Overigens zien we, zeker in Eindhoven, ook een toename van demonstraties tegen de overheid (en/of tegen de corona-maatregelen) die niet van tevoren worden aangemeld. In 2018 kwam dit nog maar 1 keer voor, in 2019 5 keer, in 2020 15 keer en in 2021 waren er 52 niet aangemelde manifestaties.
- In januari 2021 culmineerde de maatschappelijke onrust in Eindhoven en Den Bosch in hevige rellen met een enorm effect, zowel op de inwoners als de betrokken handhavers en hulpverleners. De hulp die

¹⁸ Accelerationisme: het extreemrechtse gedachtegoed waarbij het creëren of versnellen van chaos wordt nagestreefd, om zo een rassenoerlog en de vervanging van de democratie door een witte etnostaat te bespoedigen.

¹⁹ De terminologie "voorkeursdoelwit" komt uit het DTN.

²⁰ Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN) 55 uit oktober 2021.

²¹ Ook in het straatbeeld in Oost-Brabant zijn uitingen te zien van complottheorieën zoals QAnon of graffiti tegen de coronamaatregelen.

burgers na deze rellen in Eindhoven en Den Bosch boden bij het opsporingsonderzoek naar de daders zorgde er, naast de hoeveelheid tijd en capaciteit die door de politie in de opsporing werd geïnvesteerd, dat een aanzienlijk deel van de daders is opgespoord en ter verantwoording is geroepen. Er werd vanuit de overheid, door de toepassing van het snelrecht en de geëiste en door de rechter opgelegde straffen en schadevergoedingen, een krachtig signaal afgegeven richting de plegers van dergelijk geweld.

Programmaaad Radicalisering & Expertteam Radicalisering

De Programmaaad Radicalisering is het bestuurlijk platform voor de preventieve aanpak van (alle vormen van) radicalisering met deelnemers vanuit het openbaar bestuur, de politie, het OM, de KMAR, de Zorg- en Veiligheidshuizen en het Regiobureau. De Programmaaad wordt gevoed door het expertteam, het ambtelijke gremium dat zich bezighoudt met de ontwikkelingen op dit thema, een vraagbaak vormt voor en kennis deelt met de regionale partners.

Indicatiestudie radicalisering

In 2021 heeft het bureau NTA in opdracht van de Programmaaad Radicalisering (en met dank aan de Versterkingsgelden) een indicatiestudie uitgevoerd naar radicalisering (jihadistische radicalisering, rechts-extremisme, dieren- en milieuextremisme en salafisme) in Oost-Brabant. Per gemeente is een factsheet opgeleverd en aangeboden aan de burgemeester en de ambtenaar veiligheid. Daarnaast is ook een algemeen rapport opgesteld. Per gemeente is gekeken of er sprake is van radicalisering, of er specifieke risico's zijn en hoe het gesteld is met de lokale informatiepositie. Daarnaast zijn er ook regionale conclusies en aanbevelingen opgenomen in de factsheets.

Regionale conclusies:

1. Salafistische invloeden komen veelal via gast-predikers de organisatie binnen. Bij verschillende islamitische organisaties zijn problematische gedragingen aanwezig.
2. Extreemrechtse uitingen zijn voornamelijk activistisch van aard, (gewelddadig-) extremistische uitingen zijn beperkt. Extreemrechts haakt in op maatschappelijke discussies.
3. Er zijn verschillende risico's vanuit de dierenrechtenbeweging. Bij acties vanuit de dierenrechtenbeweging is de kans op burgerlijke ongehoorzaamheid en geweld voorstelbaar.
4. Er zijn verschillende 'hotspots' van extremistische manifestaties binnen het onderzoeksgebied. Uitingen hebben een regionaal, landelijk en internationaal bereik.
5. Er zijn veel actoren in de regio actief die niet passen binnen de onderzochte categorieën van extremisme.
6. De informatiepositie van gemeenten verbetert. Er zijn verschillende beperkingen ten aanzien van de informatiepositie.
7. De inhoudelijke verslaglegging ten aanzien van GCOS-radicaliseringscasuïstiek is soms gebrekkig.

Regionale aanbevelingen:

1. Investeer als gemeenteprofessional in trainingen over onderwerpen die te maken hebben met radicalisering en polarisatie.
2. Blijf inzetten op kennisbevordering op regionaal niveau.
3. Vergroot proactief het lokale signaleringsnetwerk.
4. Investeer als gemeenteprofessional in contact met (potentiële) doelwitten.
5. Ontwikkel meer zicht op eventuele ongewenste elementen in de moskeeën en andere islamitische organisatie.
6. Doe onderzoek naar de aanwezigheid van andere vormen van activisme/extremisme.

Versterkingsgelden 2021

De NCTV en de Minister van Justitie en Veiligheid hebben de aanpak van radicalisering en jihadisme in onze regio voor het jaar 2020 ondersteund met een bedrag van in totaal € 703.972,= (toekenning maart 2020). In december 2020 heeft onze regio € 417.955,= ontvangen voor het jaar 2021 (waarvan € 87.955,= in natura voor de ROR-trainingen). Voor het jaar 2021 was minder aanvraagd (en toegekend), omdat de gelden van 2020 door de coronacrisis niet in zijn geheel konden worden besteed (en ook in 2021 mogen worden uitgegeven). Sommige activiteiten hadden ofwel vertraging opgelopen of waren doorgeschoven naar 2021. In november 2021 heeft de Programmaaad Radicalisering Oost-Brabant (namens alle Oost-Brabantse ketenpartners) wederom een aanvraag ingediend om in aanmerking te komen voor een bijdrage uit de versterkingsgelden. Op 20 december 2021 is de beschikking ontvangen: in totaal ontvangt onze regio € 596.964,- (waarvan € 135.464,- in natura voor de ROR-trainingen). Bij de aanvraag voor 2022 is nauw samengewerkt door de Zorg- en Veiligheidshuizen, het RIVOB en de gemeenten Eindhoven, 's-Hertogenbosch, Helmond en Veldhoven.

Focusgroepen:

Focusgroepen zijn groepen van sleutelfiguren waarmee inzicht wordt verkregen in wat er speelt in de verschillende gemeenschappen. Hiermee was gestart in Eindhoven, 's-Hertogenbosch, Veldhoven, Helmond, Meierijstad, Heusden, Laarbeek, Boxtel en Gemert-Bakel. Het bureau NTA heeft dit proces begeleid dat vertraging opliep door de coronacrisis. Vanaf half 2020 konden de werkzaamheden weer digitaal opgepakt worden. Het traject is in 2021 afgerond.

Verdere regionale activiteiten:

- De regionaal projectleider heeft ingezet op vergroten awareness en urgentie voor het onderwerp in de regio.
- Het Expertteam Radicalisering is doorontwikkeld en in 2021 is gestart met de training Aandachtsfunctionaris Radicalisering.
- Het Expertteam heeft een scenariokaart voor het onderwijs ontwikkeld die thans breed wordt verspreid.
- Na het uitkomen van het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN) is door de regionaal projectleider, het expertteam radicalisering en het RIVOB een regionale factsheet opgesteld (2 keer en 1 nieuwsbrief);
- Burgemeester Houben en burgemeester Van Meygaarden, respectievelijk voorzitter en vicevoorzitter van de Programmaaad Radicalisering, hebben in 2020 en 2021 de meeste Driehoeken Basisteam in Oost-Brabant bezocht om daarmee urgentie en awareness te vergroten.

Trainingen

Ook voor 2021 heeft de regio Oost-Brabant vanuit de versterkingsgelden trainingen toegekend gekregen die worden gegeven door het Rijksopleidingsinstituut tegengaan Radicalisering (ROR). Omdat de coronacrisis voortduurde zijn alle trainingen in dat jaar digitaal aangeboden. De volgende digitale trainingen hebben plaatsgevonden:

- 7 basistrainingen radicalisering en extremisme
- 3 verdiepende trainingen interculturele professionaliteit
- 2 verdiepende trainingen islamitisch extremisme
- 3 verdiepende trainingen zorg-, jeugd en welzijnsprofessionals
- 2 verdiepende trainingen potentieel gewelddadige eenlingen (PGE)
- 4 verdiepende trainingen rechts-, links- en dierenrechtenextremisme
- 1 extra verdiepingstraining islamitisch extremisme

In 2021 zijn er 10 trainingen meer afgenomen dan in 2020 hetgeen deels lijkt te relateren aan een toenemende belangstelling door een bredere scope van onderwerpen binnen het extremisme, de maatschappelijke ontwikkelingen en een bredere bekendheid van het aanbod. Daarnaast waren moest in 2020 nog gestart worden met het omschakelen van fysieke naar digitale trainingen.

Uit onderzoek is gebleken dat uit 9 gemeenten geen cursisten zijn aangeleverd. Wel hebben aan deze trainingen medewerkers deelgenomen van de gemeenten Eindhoven, 's-Hertogenbosch, Veldhoven, Eersel, Bladel, Bergeijk, Waalre, Son en Breugel, Nuenen, Geldrop-Mierlo, Heeze-Leende, Valkenswaard, Helmond, Gemert-Bakel, Deurne, Asten-Someren, Uden, Boekel, gemeenten CGM, Meierijstad, Boxtel, Vught en Oss. Verder waren de deelnemers afkomstig van het OM, de politie, de beide Zorg- en Veiligheidshuizen, de Reclassering, de Jeugdbescherming, de LEVgroep, Cordaad Welzijn, Lumens,

het Plusteam, Wooninc, GGZe, Veilig Thuis ZO Brabant, Dienst Dommelvallei, Sociom, Peelgemeenten, samenwerkingsverband de Meierij Voortgezet Onderwijs, Koning Willem I College, Maatschappelijke opvang Den Bosch, PowerUp073, Radar, Zayaz, Reinier van Arkel, Centrum voor Trajecten en Bemoeizorg (CvTB), Farent, Straatcoaches, MEE, Brabant Wonen, GGD Hart voor Brabant, Halt, Jeugdbescherming Brabant, Leger des Heils, MEE De Meent Groep en het Ministerie van Defensie. We zien in 2021 een forse toename van het aantal deelnemers uit het Sociaal c.q. Zorg Domein.

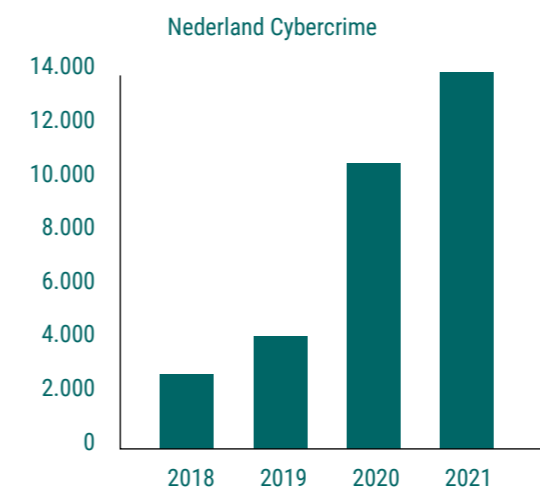
4

Cybercrime en cybersecurity

“Steeds minder Nederlanders geven aan dat zij slachtoffer zijn geweest van traditionele vormen van criminaliteit zoals inbraak, diefstal, geweld en vernieling. De politie registreerde ook minder van deze misdrijven. Meer mensen daarentegen zijn slachtoffer geworden van online criminaliteit. Aldus het CBS”.

Ook in 2021 werken veel Nederlanders (voor een groot deel van hun werktijd) niet meer vanuit kantoor, maar vanuit hun woning. Ook scholieren hebben een deel van het jaar digitaal onderwijs gevolgd. Verder is er, vooral door de lockdowns, meer online gewinkeld (maar ook geborreld en gedated). Kortom: de Nederlander was ook in 2021 een groot deel van de dag online. Dit heeft helaas ook tot gevolg dat dit de plek is waar criminelen hun slachtoffers vinden.

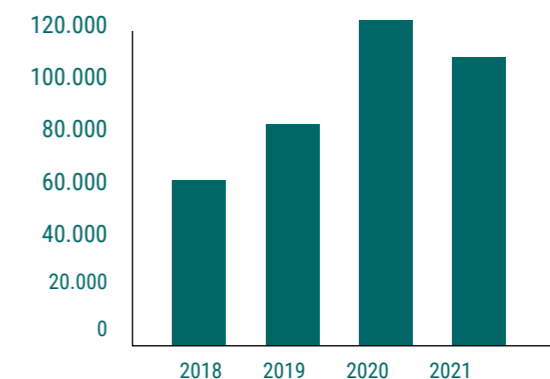
Hieronder de landelijke politiecijfers met betrekking tot Cybercrime²² en Horizontale fraude²³.

²² Bij Cybercrime gaat het om criminaliteit waarbij de computer zowel het middel als het doel is, zoals bijvoorbeeld Ransomware en DDoS aanvallen.

²³ Bij Horizontale fraude gaat het o.a. om fraude met betaalproducten, fraude met online handel en identiteitsfraude. Deze registratie van de politie geeft een indicatie van aard en omvang en de stijgende trend, maar het dekt niet de gehele lading van gedigitaliseerde criminaliteit. Ook geven de politiecijfers geen exact beeld van aard en omvang aangezien niet alle pogingen en meldingen leiden tot aangifte en opname in de politieregistraties

Nederland Horizontale fraude

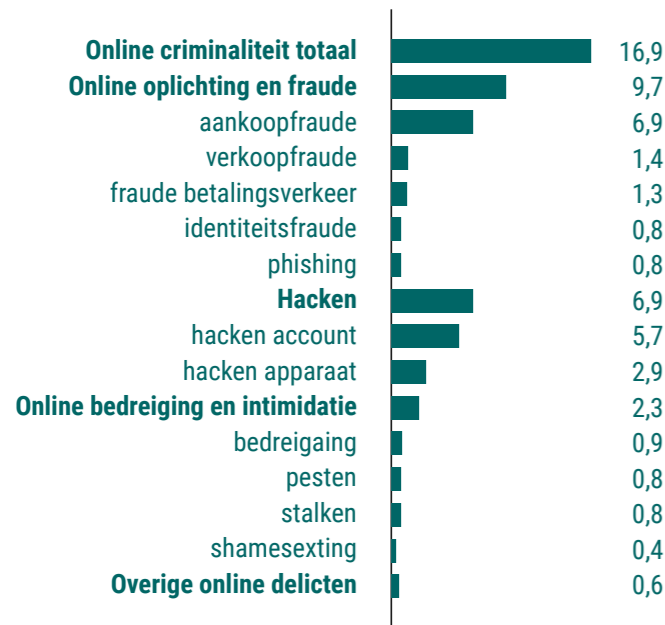

Het beeld van de cijfers in Oost-Brabant sluit hier grotendeels bij aan. Cybercriminaliteit houdt zich niet aan grenzen. Corona heeft uiteraard invloed gehad op de stijging in 2020 en 2021 aangezien mensen meer online waren. De toename in 2020 en verdere stijging in 2021 is niet geheel toe te schrijven aan corona. De stijging begint namelijk al in de loop van 2019. De toename maakt deel uit van de bredere trend van digitalisering en groei van cybercrime, als gevolg van onder meer de lucratieve markt van cybercrime, de professionaliteit van de cybercriminelen, de schaalbaarheid van het middel en de complexiteit van de bestrijding van deze vorm van criminaliteit.

Ook de Veiligheidsmonitor 2021 laat de omvang van het thema zien: “In 2021 is 17 procent van de bevolking slachtoffer geweest van een of meer online delicten of incidenten. Aankoopfraude en hacken komen het meest voor”.

Slachtoffers online criminaliteit 2021

Bron: Veiligheidsmonitor 2021 CBS

In 2020 was het aantal misdrijven van horizontale fraude en cybercrime toegenomen ten opzichte van 2019. In 2021 ligt het aantal incidenten nog steeds fors hoger dan in 2019, maar is gestabiliseerd ten opzichte van vorig jaar. Gezien de beperkte aangiftebereidheid, zeker bij organisaties, zullen de werkelijke cijfers die betrekking hebben op digitale criminaliteit hoger liggen dan de gepresenteerde cijfers. Deze vorm van criminaliteit neemt alleen maar toe. Of het nu gaat om grote ransomware-aanvallen op bedrijven of de kleinere vormen van digitale fraude zoals de 'vriend in nood'-fraude. Eén van de oorzaken is dat cybercrime steeds toegankelijker wordt voor niet-technologisch onderlegde personen. Zo kan bijvoorbeeld ransomware gekocht worden als kant-en-klaar pakket ("ransomware as a service") en worden er tips gedeeld tussen criminelen via social media of berichtendiensten zoals Telegram.

Het afgelopen jaar werden in onze regio door de politie 26 grote onderzoeken op het gebied van cybercrime afgerond. Dit gaat om onderzoeken die uiteindelijk tot verdachten hebben geleid. Veel van de inspanningen leiden niet tot verdachten die worden aangereikt bij justitie. Reden daarvoor is dat er sprake is van een internationaal fenomeen, waarbij veel daders opereren vanuit het buitenland. Zo zijn er georganiseerde cybercriminelen die vanuit voormalige Sovjet-landen overall over de wereld slachtoffers maken. In de cijfers zie je niet het aantal interventies dat is uitgevoerd om slachtoffers te voorkomen, de bijdrage die wordt geleverd aan (internationale) onderzoeken op ransomware, de (versturende) interventies die worden gepleegd in de criminele infrastructuur waardoor minder slachtoffers worden gemaakt en de gezamenlijke inspanningen die middels publiek-private samenwerkingsverbanden worden gestoken in het verhogen van awareness en weerbaarheid bij burgers en bedrijven.

Programma Cyber & Projectgroep Cyber

Sinds oktober 2020 is de Programma Cyber Oost-Brabant actief en zorgt voor het verder uitwerken, uitvoeren en monitoren van de regionale ontwikkelacties op het gebied van Cybercrime en Cybersecurity. Daarnaast is de Programma Cyber de schakel tussen de regio en de landelijke initiatieven. De Programma Cyber wordt ondersteund door een ambtelijke werkgroep: de Projectgroep Cyber. In 2021 is besloten om deze projectgroep in 2022 om te gaan vormen tot een Expertteam Cyber.

Platform Cyberburgemeesters

Vanuit Noord-Holland en Oost-Brabant is het initiatief ontstaan om landelijk de regionale portefeuillehouders Cyber bij elkaar te brengen. Het doel hiervan is om te bespreken op welke wijze de rol van de Cyberburgemeester in de regio kan worden ingevuld en hoe zij elkaar als collectief kunnen versterken. Ook met landelijke partijen wordt de verbinding gelegd vanuit dit platform. Zie ook: Digitale veiligheid chefsache (binnenlandsbestuur.nl)

Onderzoek Digitale Wijkagent

In 2021 is in Oost-Brabant een onderzoek uitgevoerd naar de Digitale Wijkagent. Onderzocht is wat de gewenste bijdrage van wijkagenten bij de aanpak van digitale criminaliteit is en op welke wijze de digitaal wijkagent hierin ondersteuning kan bieden. De conclusies en aanbevelingen zijn breed gedeeld in de Programmaraad en binnen de politie-eenheid Oost-Brabant.

Ronde langs Basisteams

In 2021 zijn alle Driehoeken Basisteams bezocht door de bestuurlijk portefeuillehouders Cyber Oost-Brabant. De algemene conclusie van de gesprekken is dat men zich bewust is van de problematiek, maar soms nog zoekende is waar gemeenten concreet mee aan slag kunnen als het gaat om de aanpak van gedigitaliseerde criminaliteit. Naar aanleiding van de bezoeken wordt er gewerkt aan concrete handvatten voor gemeenten.

Voorlichting voor ondernemers:

Het PVO heeft ondanks de coronacrisis toch nog enkele voorlichtingsbijeenkomsten kunnen organiseren voor ondernemers. Deze bijeenkomsten zullen weer meer worden georganiseerd zodra corona het toelaat. Vanuit het Platform Veilig Ondernemen (PVO) en het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) is de Hackhelpdesk als digitaal platform voor ondernemers ontwikkeld: hackhelpdesk.nl

Storytelling Cybercrime voor ouderen en laaggeletterden

In het kader van de citydeals cyber heeft onze regio voor dit project € 30.000,- ontvangen in 2019. Bex Communicatie uit Eindhoven is gevraagd om dit project praktisch in te vullen (opstellen "verhaal" aan de hand van interviews met professionals en slachtoffers). Door corona heeft dit project vertraging opgelopen en is doorgelopen in 2021. Voor dit project is ook de samenwerking gezocht met de KBO (Katholieke Bond van Ouderen). Uiteindelijk zijn in 2021 verschillende storytellers opgeleid en zijn enkele slachtoffers van gedigitaliseerde criminaliteit op film geïnterviewd en kunnen deze filmpjes gebruikt worden bij de presentaties. De interventie "storytelling" zal ook de komende jaren worden gecontinueerd.

HackShield voor jongeren van 8-12 jaar

In 2021 zijn de werkzaamheden opgestart om in de gemeenten van onze regio de interventie "HackShield" uit te rollen. Bij deze cybergame worden jongeren cyberweerbaar gemaakt via een competitie. In 2022 wordt de implementatie gecontinueerd: HackShield Future Cyber Heroes (joinhackshield.com)

5

Zorg en Veiligheid

In veel veiligheidsdossiers gaat het om een goed evenwicht tussen preventie en repressie, tussen straf en zorg. Zorg en veiligheid hebben elkaar nodig om goede resultaten te bereiken. In 2021 zijn er verdere stappen gemaakt in de verbinding tussen zorg en veiligheid, waarbij het neerzetten van de structuur in Oost-Brabant centraal stond.

Programmaad Zorg & Veiligheid:

De voormalige stuurgroep “Verward...en dan?” is doorontwikkeld tot de Programmaad Zorg & Veiligheid (hierna: PRZV). In 2021 is de PRZV aan de slag gegaan met een aantal inhoudelijke thema's. Deze worden hieronder verder beschreven. Op het moment dat het fysiek weer mogelijk was heeft de PRZV in het najaar van 2021 een eerste heidag gehad. Tijdens deze heidag in het najaar van 2021 hebben de leden van de PRZV uitgesproken om zich te zullen richten op het brede

spectrum waar onderwerpen op het snijvlak van zorg en veiligheid elkaar raken. Daarbij gaat de PRZV uit van de “3 A's”:

1. Afstemmen, signaleren en kennisdelen;
2. Agenderen/ambassadeur (richting eigen achterban én extern);
3. Aanjagen.

Een aantal onderwerpen hebben de bijzondere aandacht van de PRZV: Personen met onbegrepen gedrag én hoog veiligheidsrisico, Huiselijk geweld en kindermishandeling, Ketenveldnorm en Wvvgz.

Personen met verward gedrag c.q. onbegrepen gedrag:

De problematiek rondom personen met onbegrepen gedrag is nog altijd onverminderd groot. Een deel van de Nederlandse bevolking vertoont onbegrepen gedrag hetgeen tot (groot) persoonlijk leed leiden voor de personen in kwestie én hun omgeving. In sommige gevallen zijn deze personen ook een gevaar voor zichzelf en hun omgeving en zij kunnen door hun daden anderen leed berokkenen en zodoende ook maatschappelijke onrust en onveiligheidsgevoelens veroorzaken. Daarnaast legt de aanpak van personen met onbegrepen gedrag een onevenredig groot beslag op de beschikbare politiecapaciteit.

Overlast door personen met verward gedrag: aantal meldingen in Oost-Brabant	2019	2020	2021	verschil
Oost-Brabant	6.690	9.024	10.021	+11%
's-Hertogenbosch	811	1.090	1.265	+16,1%
Eindhoven	2.271	3.222	3.237	+0,5%
Dommelstroom	467	705	714	+1,3%
Peelland	919	1.188	1.380	+16,2%
De Kempen	604	827	979	+18,4%
Maasland	416	547	645	+17,9%
Maas en Leijgraaf	515	628	722	+15%
De Meierij	687	800	1.056	+32%

Er is wederom sprake van een grote stijging, maar de stijging is minder groot dan in voorgaande jaren. Daar waar er in 2015 nog 4.240 meldingen waren in onze regio (zie Jaarverslag 2019), is dat cijfer nu al meer dan verdubbeld. In 2021 is er een inventarisatie gedaan rondom het thema 'wonen' voor de doelgroep van personen met onbegrepen gedrag. Daarnaast is er een onderzoek uitgevoerd naar aard en omvang personen met onbegrepen gedrag Oost-Brabant. De belangrijkste conclusies uit dit onderzoek waren:

- E33-registraties geven een signaal af, maar vereisen specifieke duiding en zijn ongeschikt als prestatie-indicator voor beleid.
- De grote diversiteit van de personen en achterliggende problematiek maakt dat een differentiatie in de aanpak nodig is.

Wvvgz:

Op 1 januari 2020 is de Wet Bijzondere Opnemingen in Psychiatrische Ziekenhuizen (Wet Bopz) vervangen door de Wet verplichte ggz (Wvvgz) en de Wet zorg en dwang (Wzd). In 2020 is ook het Regionaal Overleg van start gegaan (overeenkomstig artikel 8:31 Wvvgz). In het Regionaal Overleg overleggen de GGZ-instellingen, afgevaardigden van de 4 grotere gemeenten (Eindhoven, 's-Hertogenbosch, Oss en Helmond), het OM en de politie over de uitvoering (kennisuitwisseling en knelpunten) van de Wvvgz en de Wzd. In 2021 werd het overleg voorgezeten door de GGZ-Oost-Brabant. Uit gegevens van het OM blijkt dat in 2021 620 crisismaatregelen in het kader van de Wvvgz zijn opgelegd (2020: 711). Daarnaast zijn er 1.162 zorgmachtigingen afgegeven (2020: 1.310).

Ketenveldnorm:

De 'ketenveldnorm levensloopfunctie en beveiligde intensieve zorg' is ontwikkeld om een sterke verbetering te realiseren in de ondersteuning, begeleiding en zorg voor mensen met gevaarlijk gedrag als gevolg van een psychische stoornis en/of een verstandelijke beperking. De ketenveldnorm richt zich op mensen die geen strafrechtelijke titel (meer) hebben, onder 'reguliere' financieringsstromen vallen, maar wel forensische zorg nodig hebben. Het gaat in Oost-Brabant om ongeveer 100 mensen.

Onder aansturing van de PRZV is in 2019 en 2020 de ketenveldnorm geïmplementeerd in Oost-Brabant. GGzE/De Woenselse Poort voerde regie hierop. Aanmelding en toegang gaat via beide Zorg- & Veiligheidshuizen. De uitvoering met 'vaste gezichten' is geregeld binnen forensisch FACT-teams van zes zorginstellingen (GGZ, verslaving en verstandelijk beperkten), samen met gemeenten. Politie, OM en Reclassering zijn nauw betrokken.

Er zijn 36 mensen geïncludeerd in de ketenveldnorm. Het zijn met name mannen uit de grotere gemeenten die al jarenlang bekend zijn en agressief en gevaarlijk gedrag (kunnen) vertonen als gevolg van een aan-doening en/of beperking. Ze hebben vaak stevige sociale problemen (wonen, schulden, netwerk). Er is een zich herhalend patroon van in en uit zorg, in en uit detentie, geen stabiele woonsituatie, incidenten, etc. De Ketenveldnorm is voor deze doelgroep een geschikte interventie. Landelijk is een onderzoek naar de maatschappelijke kosten en baten uitgevoerd: [Onderzoek Maatschappelijke kosten en baten Ketenveldnorm](#). Landelijk punt van aandacht blijft de structurele financiering van de ketenveldnorm; dit is – mede vanuit Oost-Brabant – geëscaleerd richting betrokken ministeries (VWS en J&V) en staat in 2022 hoog op de agenda.

Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (HGKM)

2021 was het laatste jaar van het nationale meerjarenprogramma 'Geweld hoort nergens thuis (GHNT)'. Het programma was erop gericht om huiselijk geweld en kindermishandeling terug te dringen, de schade ervan te beperken en de vicieuze cirkel van geweld en de overdracht van generatie op generatie te doorbreken. In de regio's Brabant-Noordoost en Brabant-Zuidoost waren twee projectleiders actief om ook in onze regio de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling te verstevigen. Zij stemden de regioplannen op elkaar af en werkten intensief samen m.b.t. structuren die Oost-Brabant-breed georganiseerd zijn.

In 2021 is ook gewerkt aan de borging van het thema HGKM aangezien het programma eindig was. Dit heeft geleid tot een nieuwe governance in Brabant-Noordoost en Brabant-Zuidoost waarover ook afstemming is geweest met de PRZV. De PRZV blijft aandacht houden voor dit thema, waarbij het van belang is dat de juiste partijen zijn aangesloten en de veiligheid en zorg op de juiste wijze geborgd is in de aanpak.

Huisverboden:

Een belangrijk instrument bij het aanpakken van huiselijk geweld is het huisverbod. Een huisverbod wordt door de burgemeester opgelegd aan een pleger van huiselijk geweld, kindermishandeling of een ernstig vermoeden daarvan.

Aantal huisverboden	2019	2020	2021	verschil
's-Hertogenbosch	20	23	15	-8
Eindhoven	17	19	12	-7
Dommelstroom	6	11	8	-3
Peelland	31	18	23	+5
De Kempen	13	14	10	-4
Maasland	14	16	14	-2
Maas en Leijgraaf	14	23	8	-15
De Meierij	14 ²⁴	9 ²⁵	19 ²⁶	+10
Totaal	129	133	109	-24

Het huisverbod werd in onze regio in 2021 19 keer overtreden. In 2020 gebeurde dat nog 13 keer. Dat is een stijging van 46,2%.

We zien een wat divers beeld: basisteams waar een lichte stijging is, maar ook basisteams waar een daling heeft plaatsgevonden. Hier zijn geen duidelijke conclusies uit te trekken. De stijgingen of dalingen van het aantal huisverboden zijn ook niet per definitie als "positief" of "negatief" te betitelen. Een stijging van het aantal huisverboden kan duiden op meer huiselijk geweld, maar ook op meer alertheid bij de partners. Een daling van het aantal huisverboden kan duiden op minder huiselijk geweld, maar ook op minder aandacht voor het onderwerp.

²⁴ Cijfers uit Haaren en Heusden ontbreken.

²⁵ Cijfers uit Haaren ontbreken.

²⁶ Cijfers uit Heusden ontbreken.

Bijlage 1

Overzicht basisteams Oost-Brabant in 2021

1. Basisteam Eindhoven-Noord

2. Basisteam Eindhoven-Zuid

3. Basisteam 's-Hertogenbosch

4. Basisteam Dommelstroom

- gemeente Valkenswaard
- gemeente Cranendonck
- gemeente Geldrop-Mierlo (voorzitter Driehoek)
- gemeente Heeze-Leende
- gemeente Nuenen ca
- gemeente Son en Breugel

5. Basisteam Peelland

- gemeente Helmond (voorzitter Driehoek)
- gemeente Laarbeek
- gemeente Gemert-Bakel
- gemeente Someren
- gemeente Asten
- gemeente Deurne

6. Basisteam De Kempen

- gemeente Veldhoven (voorzitter Driehoek)
- gemeente Bergeijk
- gemeente Best
- gemeente Bladel
- gemeente Eersel
- gemeente Oirschot
- gemeente Reusel-De Mierden
- gemeente Waalre

7. Basisteam De Meierij gemeente Boxtel

- gemeente St. Michielsgestel
- gemeente Vught
- gemeente Meierijstad (voorzitter Driehoek)
- gemeente Heusden
- gemeente Boxtel

8. Basisteam Maasland

- gemeente Oss (voorzitter Driehoek)
- gemeente Bernheze

9. Basisteam Maas en Leijgraaf

- gemeente Uden (voorzitter Driehoek)
per 1-1-2022: gemeente Maashorst
- gemeente Boekel
- gemeente Sint-Anthonis
per 1-1-2022: gemeente Land van Cuijk
- gemeente Boxmeer
per 1-1-2022: gemeente Land van Cuijk
- gemeente Cuijk
per 1-1-2022: gemeente Land van Cuijk
- gemeente Mill en Sint Hubert
per 1-1-2022: gemeente Land van Cuijk
- gemeente Landerd
per 1-1-2022: gemeente Maashorst
- gemeente Grave
per 1-1-2022: gemeente Land van Cuijk

Bijlage 2

Overzicht Programmaraden en (bestuurlijke) werkgroepen

Maatschappelijke Onrust, polarisatie en radicalisering:

Programmaraad Radicalisering:

Deelnemers: burgemeester M.J. Houben van de gemeente Nuenen (voorzitter), burgemeester R.S. van Meygaarden van de gemeente Boxtel (vicevoorzitter), de gemeenten Eindhoven, 's-Hertogenbosch, Helmond en Oss, het OM, de Politie (CTER), de NCTV, de KMAR, het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost en Zorg- en Veiligheidshuis Brabant-Noordoost, de regionaal projectleider radicalisering en het Regiobureau IV.
Secretariaat: Regiobureau IV.

Expertteam Radicalisering:

Deelnemers: ambtelijke vertegenwoordiger uit elk basisteam (ofwel van de afdeling veiligheid ofwel van de afdeling zorg), de Politie (afgevaardigden uit Brabant-Zuidoost en Brabant-Noordoost), het OM, de regionaal projectleider radicalisering en het Regiobureau IV.

Cybercrime en cybersecurity:

Programmaraad Cyber:

Deelnemers: Deelnemers: burgemeester C.H.C. van Rooij van de gemeente Meierijstad (voorzitter), burgemeester J.G.M.T. Ubachs van de gemeente Best (vicevoorzitter), het OM, de Politie, de Veiligheidsregio Brabant-Noord, de Veiligheidsregio Brabant Zuidoost en het Regiobureau IV.
Secretariaat: Regiobureau IV.

Projectgroep Cyber:

Deelnemers: ambtelijke vertegenwoordiger veiligheid uit elk basisteam, de Politie, het OM, de Veiligheidsregio's en het Regiobureau IV.

Zorg en Veiligheid:

Programmaraad Zorg & Veiligheid:

Deelnemers: burgemeester J.C.R. Keijzers van de gemeente Oirschot (voorzitter), burgemeester M.A.H. Moorman van de gemeente Bernheze, wethouders van de gemeenten Eindhoven, Meierijstad, Helmond en Oss, het OM (de plv-Hoofdofficier van Justitie), de Politie, de GGzE, de GGZ-Oost-Brabant, Reinier van Arkel en het Regiobureau IV. Verder kan per onderwerp gekeken worden welke partner voor dat thema specifiek moet aansluiten (flexibele schil).
Secretariaat: Regiobureau IV.

Agendaoverleg Zorg & Veiligheid:

Deelnemers: ambtelijke vertegenwoordiger uit Eindhoven, 's-Hertogenbosch, Oss, Helmond, Veldhoven, Vught, Meierijstad, Maashorst, Sint-Michielsgestel-Boxtel, Oirschot, Laarbeek, Son en Breugel, Best, Nuenen, Bladel, Bernheze en Cranendonck²⁷, het OM, de politie, GGzE, GGZ-Oost-Brabant, Reinier van Arkel, de beide Zorg- en Veiligheidshuizen en het Regiobureau IV.

Netwerkoverleg Zorg & Veiligheid:

Dit netwerk bestaat uit een breed spectrum aan partijen met een rol op zorg en/of veiligheid (naast de leden van de Programmaraad en het Agendaoverleg Zorg en Veiligheid kan hierbij gedacht worden aan bijvoorbeeld Veilig Thuis, GGD, Reclassering, DJI, RAV, Zorgverzekeraars, Maatschappelijke Opvang, HALT).

Ondermijning:

Actieberaad:

Deelnemers: burgemeester J.M.L.N. Mikkers van de gemeente 's-Hertogenbosch (voorzitter), burgemeester M. Delhez van de gemeente Veldhoven, burgemeester W.A.G. Hillenaar van de gemeente Cuijk,²⁸ ambtelijke deelname door hoofden veiligheid van de gemeenten Eindhoven en 's-Hertogenbosch, OM, politie, TF-RIEC, FIOD, Belastingdienst en Hoofd Actiecentrum (tevens secretariaat).
Secretariaat: Hoofd Actiecentrum.

Actietafel:

Deelnemers: vertegenwoordigers van partners vanuit politie, Belastingdienst, FIOD, OM, Basisteamprogrammameiders, Taskforce-RIEC en Hoofd Actiecentrum. De Regionaal Programmameider Ondermijning zit dit overleg voor. De aansluiting met het bestuur wordt vorm gegeven via de basisteamprojectleiders en de accountmanagers TF-RIEC.

Mensenhandel:

Regionale Tafel Mensenhandel:

Deelnemers: burgemeester J.G.M.T. Ubachs van de gemeente Best (voorzitter), burgemeester R.S. van Meygaarden van de gemeente Boxtel (vicevoorzitter), OM, Politie (Team Mensenhandel), Taskforce-RIEC, Nederlandse Arbeidsinspectie, Adviseur Regioburgemeester, Lumens, gemeente Helmond (zorg), gemeente Eindhoven (veiligheid), Maatschappelijke Opvang Den Bosch en Ketenregisseur Mensenhandel (secretariaat).
Secretariaat: Regiobureau IV (Ketenregisseur Mensenhandel).

Expertgroep mensenhandel:

De Belastingdienst, IND, Taskforce-RIEC, Basisteamprogrammameider De Meierij, de Nederlandse Arbeidsinspectie, het Openbaar Ministerie (AP en FP), Politie (team Mensenhandel / AVIM), KMAR, Gemeente Helmond (zorg), Maatschappelijke Opvang Den Bosch, Lumens en het Regiobureau Integrale Veiligheid Oost-Brabant (ketenregisseur mensenhandel).

Evenementen:

Bestuurlijke werkgroep Evenementen:

Deelnemers: burgemeester M.J. Houben van de gemeente Nuenen (voorzitter), burgemeester W. van Hees van de gemeente Heusden (vicevoorzitter), ambtelijke deelname vanuit de gemeenten Eindhoven, 's-Hertogenbosch en Best, OM, Politie, de Evenementencoördinator van de Veiligheidsregio Brabant Zuidoost en de Veiligheidsregio Brabant Noord en de Adviseur Regioburgemeester.
Secretariaat: Regiobureau IV.

²⁷ Niet alle gemeentelijke vertegenwoordigers zijn altijd aanwezig hetgeen ook niet noodzakelijk is. Maar door de verscheidenheid aan deelnemers (grote, middelgrote en kleinere gemeenten) is een goede doorsnede van de Oost-Brabantse gemeenten vertegenwoordigd.

²⁸ Thans gemeente Land van Cuijk

Bijlage 3 lijst met afkortingen

AVIM Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel	GGz-OB GGz Oost-Brabant
BOA Buitengewoon Opsporingsambtenaar	HIC High Impact Crime
BOPZ Wet Bijzondere Opnemingen in Psychiatrische Ziekenhuizen	ISZW Inspectie Sociale Zekerheid en Werkgelegenheid
BR Bestuurlijke Regiegroep	IV'er gemeentelijke medewerker Integrale Veiligheid
BUAS Breda University of Applied Sciences	KMAR Koninklijke Marechaussee
CCV Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid	Ministerie van J&V Ministerie van Justitie & Veiligheid
CERT Computer Emergency Response Team	Ministerie van SZW Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
CGM Cuijk, Grave en Mill en Sint Hubert	MKB Midden- en Kleinbedrijf
CTER Afdeling contra-terrorisme, extremisme en radicalisering van de Landelijke Eenheid (politie)	NLA Nederlandse Arbeidsinspectie
DTC Digital Trust Center	OM Openbaar Ministerie
DTN Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland	NCSC Nationaal Cyber Security Centrum
GGD Gemeentelijke Gezondheidsdienst	NCTV Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid
GGZ Geestelijke gezondheidszorg	SPOR Spoedeisende Psychiatrische Onderzoeksruimte
GGzE GGz Eindhoven	PRZV Programmaaraad Zorg & Veiligheid

RIVOB Regiobureau Integrale Veiligheid Oost-Brabant	VLOT Verbindend Landelijk Ondersteuningsteam (onderdeel van VNG)
ROR Rijksopleidingsinstituut tegengaan Radicalisering	VNO-NCW Verbond van Nederlandse Ondernemingen en het Nederlands Christelijk Werkgeversverbond
ROV Regionaal Overleg Veiligheid	VPT Veilige Publieke Taken
RvA Reinier van Arkel	WOS Woninginbraken, overvallen en straatroof
ROA Regionale Ontwikkelagenda	Wvggz Wet Verplichte geestelijke gezondheidszorg
RVP Regionaal Veiligheidsplan	Wzd Wet zorg en dwang
TF-RIEC BZ Taskforce-Regionaal Informatie en Expertisecentrum Brabant-Zeeland	ZVH Zorg- en Veiligheidshuis
TNO Nederlandse Organisatie voor toegepast natuurwetenschappelijk onderzoek	

Meer informatie over veiligheid in Oost-Brabant vindt u op de website van het Regiobureau Integrale Veiligheid Oost-Brabant: www.rivob.nl. Daar is dit Jaarverslag ook terug te vinden.

